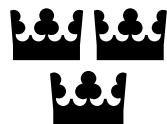

Internationell samverkan

5

Förslag till statens budget för 2018

Internationell samverkan

Innehållsförteckning

Tabellförteckning.....	4
Diagramförteckning	5
1 Förslag till riksdagsbeslut	7
2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	9
2.1 Omfattning.....	9
2.2 Utgiftsutveckling	10
2.3 Mål för utgiftsområdet.....	12
2.4 Resultatredovisning.....	12
2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	12
2.4.2 Resultat.....	12
2.4.3 Analys och slutsatser	29
2.5 Politikens inriktning	31
2.6 Budgetförslag.....	37
2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer.....	37
2.6.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.....	37
2.6.3 1:3 Nordiskt samarbete	38
2.6.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.....	39
2.6.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter	40
2.6.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	42
2.6.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut	43
2.6.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet	44
2.6.9 1:9 Svenska institutet.....	44
2.6.10 1:10 Information om Sverige i utlandet	45
2.6.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	46

Tabellförteckning

Tabell 1.1	Anslagsbelopp	7
Tabell 1.2	Beställningsbemyndiganden.....	8
Tabell 2.1	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	10
Tabell 2.2	Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan.....	11
Tabell 2.3	Ramnivå 2018 realkonomiskt fördelad. Utgiftsområde 05 Internationell samverkan.....	11
Tabell 2.4	Andelen kostnader för de olika organisationerna av totalt utbetalt under anslag 1:1 Avgifter till internationella organisationer 2013-2016 .	13
Tabell 2.5	Det totala antalet utsända samt antal kvinnor och män i svenska bidrag till civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser 2016 18	
Tabell 2.6	Svenska bidrag i civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser 2015 och 2016.....	19
Tabell 2.7	Svenska institutets stipendier 2014-16	28
Tabell 2.8	SI:s ledarskapsprogram.....	28
Tabell 2.9	Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer	37
Tabell 2.10	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer	37
Tabell 2.11	Anslagsutveckling 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	37
Tabell 2.12	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	38
Tabell 2.13	Anslagsutveckling 1:3 Nordiskt samarbete	38
Tabell 2.14	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:3 Nordiskt samarbete.....	39
Tabell 2.15	Anslagsutveckling 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	39
Tabell 2.16	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	40
Tabell 2.17	Anslagsutveckling 1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	40
Tabell 2.18	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter.....	41
Tabell 2.19	Anslagsutveckling 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	42
Tabell 2.20	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke- spridning.....	42
Tabell 2.21	Anslagsutveckling 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut	43
Tabell 2.22	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut.....	43
Tabell 2.23	Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet.....	44
Tabell 2.25	Anslagsutveckling 1:9 Svenska institutet	44
Tabell 2.26	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:9 Svenska institutet	45
Tabell 2.27	Anslagsutveckling 1:10 Information om Sverige i utlandet.....	45
Tabell 2.28	Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:10 Information om Sverige i utlandet.....	45
Tabell 2.29	Anslagsutveckling 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	46
Tabell 2.30	Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	46
Tabell 2.31	Härledning av anslagsnivån 2018–2020.....	47
	för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen.....	47

Diagramförteckning

Diagram 1.1	Utrikespolitiska institutets publicerade artiklar i medier	23
-------------	--	----

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

1. för budgetåret 2018 anvisar ramanslagen under utgiftsområde 5 Internationell samverkan enligt tabell 1.1,
2. bemyndigar regeringen att under 2018 besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom den tidsperiod som anges i tabell 1.2,
3. bemyndigar regeringen att under perioden 2018–2022 besluta om svenskt deltagande i verksamheten för European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats i Helsingfors och under 2018–2022 för anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet besluta om en årlig medlemsavgift om högst 1 000 000 kronor.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag

1:1	Avgifter till internationella organisationer	1 328 554
1:2	Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	192 276
1:3	Nordiskt samarbete	15 595
1:4	Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	13 826
1:5	Inspektionen för strategiska produkter	43 432
1:6	Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	54 358
1:7	Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28 402
1:8	Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	19 175
1:9	Svenska institutet	123 724
1:10	Information om Sverige i utlandet	15 475
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	174 215
Summa		2 009 032

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden*Tusental kronor*

Anslag		Beställnings- bemyndigande	Tidsperiod
1:11	Samarbete inom Östersjöregionen	213 500	2019-2027
Summa beställningsbemyndiganden under utgiftsområdet		213 500	

2 Utgiftsområde 5 Internationell samverkan

2.1 Omfattning

Utgiftsområdet omfattar frågor som gäller Sveriges förhållande till och överenskommelser med andra stater och internationella organisationer. Inom utgiftsområdet verkar två myndigheter: Inspektionen för strategiska produkter och Svenska institutet.

2.2 Utgiftsutveckling

Tabell 2.1 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan

Miljoner kronor

	Utfall 2016	Budget 2017 ¹	Prognos 2017	Förslag 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020
1:1 Avgifter till internationella organisationer	1 512	1 565	1 509	1 329	1 329	1 329
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet	126	151	138	192	194	197
1:3 Nordiskt samarbete	12	14	13	16	14	14
1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet	2	4	3	14	14	14
1:5 Inspektionen för strategiska produkter	30	33	33	43	44	45
1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning	44	45	45	54	54	54
1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI)	28	25	25	28	28	28
1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet (UI)	17	17	17	19	19	19
1:9 Svenska institutet	102	120	118	124	126	128
1:10 Information om Sverige i utlandet	15	15	15	15	15	15
1:11 Samarbete inom Östersjöregionen	182	174	167	174	174	174
Totalt för utgiftsområde 05 Internationell samverkan	2 070	2 163	2 084	2 009	2 012	2 017

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

**Tabell 2.2 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 5
Internationell samverkan**

Miljoner kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	1 913	1 913	1 913
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	4	8	12
Beslut	92	91	91
Varav BP18 ³	92	90	90
Överföring till/från andra utgiftsområden			
Varav BP18 ³			
Övrigt	0	0	0
Ny ramnivå	2 009	2 012	2 017

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

**Tabell 2.3 Ramnivån realekonomiskt fördelad för
utgiftsområde 5 Internationell samverkan**

Miljoner kronor

	2018
Transfereringar ¹	1 584
Verksamhetsutgifter ²	424
Investeringar ³	1
Summa ramnivå	2 009

Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2016 samt kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

2.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet Internationell samverkan är att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

2.4 Resultatredovisning

En rad olika faktorer bidrar till målet att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder. Insatser som finansieras genom utgiftsområde 5 ska ses i ett sammanhang där även effekterna av andra offentliga insatser eller samverkan med berörda aktörer bidrar till måluppfyllelsen för utgiftsområdet. Det handlar om en bredd av samhällsliga kontakter och relationsskapande på olika nivåer och i olika forum, och med diplomatiska, politiska och ekonomiska medel. Utlandsmyndigheterna spelar här en central roll. Unika uppdrag, såsom Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd 2017–18, verkar som såväl mål som medel och bidrar till att stärka hela utgiftsområdets måluppfyllelse.

Utrikesförvaltningens förvaltningskostnader redovisas under utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

2.4.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

En bärande del av verksamheten på utgiftsområdet utgörs av de principer och politiska prioriteringar som vägleder den politik som förs; demokrati och mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och en feministisk utrikespolitik, såsom de kommer till uttryck i regeringens årliga utrikesdeklaration. Dessa utgör bedömningsgrunder för att bedöma resultatet, måluppfyllelsen och utvecklingen på området. Vägledande är även genomförandet av Agenda 2030 och Politiken för global utveckling (PGU).

De indikatorer som används för att redovisa resultat avseende den författningsreglerade verksamheten inom området exportkontroll är följande:

- Rättsenlighet och kvalitet i myndighetsutövningen
- Kostnadseffektivitet
- Handläggningstider för tillståndsärenden
- Omfattningen av tillsynsverksamheten
- Rutiner för sökanden
- Myndighetens mervärde genom stödet till Regeringskansliet
- Bidragen till det nationella arbetet för icke-spridning
- En väl fungerande samverkan med andra berörda myndigheter

De resultatindikatorer som används för att redovisa resultat inom Sverigefrämjandet är följande:

- Nations Brands index och andra internationella index samt SI:s studier om bilden av Sverige utomlands
- Uppföljande enkäter till utlandsmyndigheter och deltagare om främjandeaktiviteter
- Antal aktiviteter och antal deltagare i dessa
- Antal sökande till respektive deltagare i stipendieprogram och ledarskapsprogram, och utvärdering efter genomförda utbildningar
- Antal inslag i tryckta och digitala medier samt följare i sociala medier
- Annonsvärde beräknat genom medieanalys
- Antalet institutioner utomlands som undervisar i svenska

Den feministiska utrikespolitiken, med handlingsplan och uppsatta mål, är en central bedömningsgrund för utrikesförvaltningens verksamhet. All verksamhet analyseras utifrån hur den bäst bidrar till kvinnors och flickors rättigheter, representation och resurser samt till de uppsatta målen för politiken som handlar om kvinnors och flickors politiska aktörskap och ekonomiska egenmakt, medverkan i och inflytande över fredsarbetet, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt frihet från alla former av våld.

Regeringen använder sig även av myndigheters och internationella organisationers årsredovisningar och årsrapporter, svenska och internationella utvärderingar, revisioner, analyser samt forskning.

2.4.2 Resultat

I det följande redovisas resultat från ett aktivt arbete i närområdet och globalt. Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik har gjort skillnad och

bidragit bland annat till resultat för ökad fred och säkerhet i närområdet och andra delar av världen, och till att stärka kvinnors och flickors rättigheter.

Sveriges engagemang i internationella organisationer

Sveriges starka internationella engagemang och svensk utrikespolitik har fortsatt att vara inriktade på bred internationell samverkan och samarbete. Sverige har under 2016 varit en aktiv aktör i FN, EU, Europarådet, OSSE, Nordiska ministerrådet (NMR), och OECD och i sitt partnerskap med Nato. De obligatoriska avgifterna till internationella organisationer finansieras från anslag 1:1 och utgör drygt 70 procent av utgiftsområdet. Utvecklingen av kostnader på anslaget är framförallt beroende av förändringar i organisationernas arbete och valutakurser och lämnar litet utrymme för svensk påverkan. I tabell 2.1 redovisas andelen kostnader, av de totala årliga utbetalningarna, för de internationella organisationerna.

Tabell 2.4 Andelen kostnader för de olika organisationerna av totalt utbetalat under anslag 1:1 Avgifter till internationella organisationer

procent				
Organisation	2016	2015	2014	2013
FN:s reguljära budget	14	16	15	13
FN:s fredsbevarande operationer	47	44	36	45
Nordiska ministerrådet	24	26	33	28
Europarådet	4	4	5	4
OSSE	4	3	4	3
OECD	3	3	3	3
Övriga organisationer	4	4	4	4
Total	100	100	100	100

Källa: Kammarkollegiet

FN

FN är den främsta förvaltaren av en normbaserad världsordning, och som sådan en av de viktigaste arenorna för svensk utrikespolitik. Denna roll accentuerades under 2016 då Sverige blev invalt i FN:s säkerhetsråd för perioden 2017-2018. Den framgångsrika kampanjen var en illustration av Sveriges

engagemang och trovärdighet inom FN:s olika politikområden.

Svensk FN-politik har även under 2016 syftat till att förebygga konflikter, stödja fredsanssträngningar, främja återuppbyggnaden av konfliktdrabbade stater och förhindra att de återfaller i konflikt, inklusive genom att verka för ett ökande deltagande av kvinnor i fredsarbetet och genom styrkebidrag. Sverige har också verkat för nedrustning och icke-spridning bland annat i första utskottet i FN:s generalförsamling. FN har fortsatt att vara en viktig kanal för Sveriges humanitära arbete och för våra ansträngningar för att bekämpa fattigdom, främja en hållbar utveckling och bekämpa klimatförändringarna. Arbetet med Agenda 2030 gick exempelvis under 2016 in i en genomförandefas, där syftet är att rigga hela FN-systemet för att svara upp mot utmaningarna. Även stärkandet av folkrätten, främjandet av de mänskliga rättigheterna och jämställdhet har fortsatt att vara prioriterade områden för Sverige i FN.

Sverige, som kritisk FN-vän, var också under 2016 mycket aktiv i ansträngningarna att reformera FN. Det tog sig bland annat uttryck i ett intensivt förhandlingsarbete bakom generalförsamlingens s.k. QCPR-resolution, vilken innehåller uppdrag till generalsekreteraren av stor vikt för fortsatta reformer av FN:s utvecklingssystem, i aktivt påverkansarbete i reformerna av FN:s freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet samt i FN:s budgetutskott, där viktiga aspekter av administrativ reform beslutas. Sverige bidrog till att FN:s nye generalsekreterare, António Guterres, kunde väljas i en process som var mer transparent och inkluderande än någonsin tidigare.

EU

I enlighet med vad regeringen anfört i andra sammanhang är EU Sveriges viktigaste utrikes- och säkerhetspolitiska plattform. Kraften i EU:s samlade ekonomi och värderingar bygger dess globala roll, vilket ger en hävstång för genomslag för svenska prioriteringar. Sverige verkade under 2016 för att stärka EU:s sammanhållning och strategiska inriktning inom utrikes- och säkerhetspolitiken. Sverige var ett av de pådrivande länderna bakom den globala strategin

för EU:s utrikes- och säkerhetspolitik som presenterades av EU:s höga representant i juni 2016. Regeringen bedömer att strategin utgör en stark plattform för EU:s externa politik under de kommande åren. Den visar att EU i ljuset av de stora utrikes- och säkerhetspolitiska utmaningar som Europa står inför är berett att stärka och utveckla sitt samarbete inom en rad områden. Strategin speglar en bred syn på säkerhet, är tydlig om vilka värderingar som bör ligga till grund för unionens agerande, och utgår från ett starkt åtagande till en regelbaserad multilateral världsordning med FN och folkrätten som kärna. Sverige lade stor vikt vid att påverka strategin i dessa delar, liksom vid skrivningarna till försvar för den europeiska säkerhetsordningen. På initiativ av Sverige slås också fast att EU systematiskt kommer att integrera frågor om mänskliga rättigheter, jämställdhet och hållbarhet inom alla politikområden och institutioner. Under hösten inleddes genomförandet av strategin, med säkerhet och försvar som första fokusområde. I linje med svensk politik tog unionen substantiella steg för att inom befintliga resurser förstärka sina förmågor inom civil och militär krishantering. Sverige var under 2016 fortsatt en stor bidragsgivare till EU:s 16 krishanteringsinsatser, särskilt på det civila området.

Sverige har inom EU varit en starkt bidragande kraft till ett intensifierat och breddat jämställdhetsarbete i EU:s externa relationer. Sverige har bland annat varit drivande för EU:s jämställdhetsplan för externa relationer (GAP), för att EU:s utrikestjänst (EEAS) har inrättat en högnivårådgivare för jämställdhet och kvinnor, fred och säkerhet samt för att EU har vidareutvecklat sitt arbete mot sexuellt och könsrelaterat våld i konflikt. Sverige har också konsekvent drivit jämställdhetsfrågorna på bred front i de geografiska och tematiska rådsarbetsgrupper där EU:s gemensamma utrikespolitik utformas.

I november 2016 presenterade Europeiska kommissionen ett meddelande om EU:s genomförande av Agenda 2030 både internt och externt. Sverige fick gehör för ambitiösa skrivningar om bland annat jämställdhet, hållbart företagande, handel och etablering av en plattform för dialog med intressenter.

OSSE

Arbetet inom OSSE har tagit sin utgångspunkt i tre så kallade dimensioner av säkerhet: militärpolitiska frågor, ekonomiska och miljöaspekter samt demokrati och mänskliga rättigheter. Det svenska stödet till OSSE var under 2016 inriktat mot att främja säkerhet och samarbete i OSSE-regionen, med fokus på att värna organisationens normer, principer och åtaganden, samt på att stärka EU:s röst i organisationen.

Sverige har under 2016 bidragit till att OSSE:s breda säkerhetsbegrepp, den europeiska säkerhetsordningen samt åtaganden och principer har behållits intakta, trots skilda uppfattningar bland OSSE:s deltagande stater i dessa frågor.

Sverige har vidare bidragit till att stärka OSSE:s normativa och praktiska hantering av den ryska aggressionen mot Ukraina, inklusive genom sitt politiska, finansiella och personalmässiga stöd till OSSE:s särskilda observatörsmission i Ukraina.

Genom att verka för ett tydligare genomslag för EU:s prioriteringar i OSSE har Sverige bidragit till att stärka EU:s röst i organisationen.

Som EU:s samordnare för yttrande- och mediefrihetsfrågor i Wien har Sverige även medverkat till EU:s fortsatta prioritering av frågorna vid OSSE i Wien samt till flera tydliga EU-uttalanden. Genom den svenska sekonderingen till kontoret för OSSE:s mediefrihetsrepresentant har Sverige medverkat till att stärka arbetet på mediefrihetsområdet.

Sverige har genom att aktivt delta i genomförandet av Wiendokumentet och fördraget om observationsflygningar (Open Skies Treaty) bidragit till att instrumentet upprätthålls. Bland annat har Sverige mot ersättning ställt ett observationsplan till förfogande för andra fördragsstater inom ramen för Open Skies. Sverige har tillsammans med likasinnade länder bidragit till att en dialog om militärpolitiska förtroendeskapande åtgärder har etablerats i OSSE.

Sverige har ställt personal till förfogande för tjänster i sekretariatet, institutionerna och fältmissionerna, bidragit med ett stort antal observatörer till valobservatörsinsatser under ledning av OSSE:s kontor för demokrati och mänskliga rättigheter (ODIHR) samt riktat extrabudgetärt projektstöd till OSSE:s

verksamhet, och har därigenom medverkat till OSSE:s operativa arbete med särskilt fokus på att främja demokrati och mänskliga rättigheter, mediefrihet och ökad kapacitet för civilsamhället.

Efter bland annat svenska påtryckningar har jämställdhetsfrågorna fått en mer framträdande plats på OSSE:s dagordning.

Europarådet

Sverige har under 2016 prioriterat Europarådets kärnområden: mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Målet har varit att bidra till en gemensam värdegrund bland organisationens medlemsstater. Sverige verkar för att säkerställa att övervakningssystemet enligt Europakonventionen och Europadomstolen fortsatt fungerar.

I Europarådet har Sverige under 2016 fortsatt att aktivt stödja generalsekreterarens reformsträvanden och medverkat till ökat fokus i program och budget på organisationens kärnområden.

Den ryska aggressionen mot Ukraina, inklusive den olagliga annekteringen av Krim, har präglat arbetet även 2016. Sverige har verkat för att stödja Ukraina genom Europarådets olika instrument och genom ett omfattande stöd och sekunderingar till organisationens verksamhet och reformarbetet i landet. Sverige bidrar även till Europarådets reformarbete i Armenien, Georgien, Moldavien och Vitryssland. Utvecklingen i Turkiet har också tagit stor plats.

Europadomstolen har kommit långt i effektivisering och har radikalt minskat det tidigare stora antalet mål som väntade på behandling och avgörande. Måltillströmningen har dock på nytt ökat, till följd av utvecklingen i flera medlemsstater. År 2011 väntade cirka 160 000 mål på behandling av domstolen. I slutet av 2015 var antalet nere i runt 65 000 mål. Under 2016 steg dock antalet oavgjorda mål till cirka 80 000, en ökning med 23 procent på ett år. Den främsta förklaringen ligger i en ökning under 2016 av nya klagomål mot tre länder: Ungern, Rumänien och Turkiet. Antalet nyinkomna klagomål till domstolen ökade med totalt 32 procent under 2016 vilket är ett trendbrott jämfört med föregående två år (2014-15) då antalet inkommande klagomål minskade.

Sverige har under året lämnat stöd till Europarådets kommissarie för mänskliga rättigheter i arbetet med att genomföra omfattande granskningsmissioner och bidra till konkreta förbättringar av situationen för mänskliga rättigheter på många håll.

Arbetet med jämställdhet och hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter har gått framåt under 2016. En funktion för råd och stöd till medlemsstaterna för hbtq-personers lika rättigheter och möjligheter kan nu finansieras över den gemensamma budgeten. Europarådets arbete med jämställdhetsintegrering har stärkts ytterligare genom en ny övervakande jämställdhetskommision. Sverige har under 2016 varit drivande i dessa frågor.

Europarådet har en viktig roll i att bevaka och motverka de inskränkningar som sker i länder som begränsar domstolars, oppositionens, medias och akademikers villkor att uttrycka sig fritt och att granska berörda regimer.

Partnerskapet med Nato

Sveriges partnerskap med Nato fortsatte att utvecklas utifrån deltagande i det individuella samarbetsprogrammet Enhanced Opportunities Programme. Fokus har legat på politisk dialog, övnings- och utbildningssamarbete och informationsutbyte, framför allt kopplat till säkerhetsläget i Sveriges närområde. Sverige verkar även för ett fördjupat samarbete mellan EU och Nato.

Under 2016 fördjupades den politiska dialogen mellan Sverige och Nato ytterligare genom en rad möten på politisk nivå.

Genom deltagande i avancerad övningsverksamhet har Sveriges samarbete med Nato fortsatt utveckla den svenska försvarsmakten samt vår förmåga att delta i internationella krishanteringsinsatser.

Antagandet av EU-Natodeklarationen har stärkt samarbetet mellan de två organisationerna på en rad områden.

Under 2016 godkände riksdagen det så kallade världslandsavtalet med Nato. Sverige har förlängt stödet till Natos utbildnings- och rådgivningsmission Resolute Support Mission (RSM), i Afghanistan samt Natos insats i Kosovo, Kosovo Force (KFOR).

Sverige har inom ramen för partnerskapet med Nato verkat för att Natos och

partnerländer tillämpning av FN:s säkerhetsråds resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet utvecklas och stärks ytterligare. Bland annat har Sverige deltagit i arbetet med att se över policyn och handlingsplanen för säkerhetsrådsresolution 1325.

OECD

Sverige verkar för att OECD ska stödja medlemsländernas ansträngningar att skapa bättre förutsättningar för en hållbar utveckling i form av ökad sysselsättning, kvalitativt arbete, god utbildning samt ett aktivt miljö- och klimatarbete. Under 2016 har en stärkt social dialog på nationell och global nivå, liksom jämställdhetsperspektivet, varit prioriterat. Fokus har därtill lagts på migrations- och integrationsfrågor, internationella skatteavtal och arbete mot skatteflykt och skatteundandraganden, den digitala ekonomin, innovation, frihandel, produktivitetsökning, liksom på arbete som kan bidra till att globaliseringens vinster kommer alla till del.

Sverige har arbetat tillsammans med OECD (och ILO) för att etablera former för social dialog inom Sveriges initiativ ”Global Deal”, och har en löpande dialog med OECD om genomförandet av Global Deal-konceptet.

Sverige och OECD har följt upp OECD:s rapport från 2016 om svensk integrationspolitik, vilken ger en övervägande positiv bild av den svenska politiken på området men som även lyfter fram vissa brister. Uppföljningen sker genom en kontinuerlig dialog mellan Sverige och OECD om bl.a. integrationsfrågor, i form av utbyte av erfarenheter och goda exempel.

OECD anslöt sig under 2016 till de humanitära organisationernas gemensamma ”Call to Action on Protection from Gender Based Violence in Emergencies”, vilket innebär åtaganden om att bland annat stärka ömsesidigt lärande, att utveckla politiken och att, med start 2017, redovisa data för bistånd som används till stöd för att motverka våld mot kvinnor. Sverige har varit drivande i det arbetet.

Sverige har framhållit OECD:s roll i att bidra till ett internationellt regelbaserat samarbete, framförallt på det ekonomiska området. Regeringens nya verktyg för att följa utvecklingen av människors livskvalitet och

ekonomins långsiktiga hållbarhet har inspirerats av OECD:s arbete.

Sverige har bidragit till utarbetandet och antagandet av en OECD-handlingsplan för genomförande av Agenda 2030, i vilket OECD spelar en viktig roll. I oktober 2016 stod Sverige värd för det årliga mötet med OECD:s Centres of Government-nätverk (CoGN) som då behandlade CoGN:s roll för att styra och genomföra Agenda 2030.

Verksamhet för fredsbyggande och säkerhetsfrämjande

I en allt oroligare omvärld har Sveriges engagemang för fred och säkerhet ytterligare stärkts. Verksamheten är bred och omfattar en mångfald av utrikespolitiska instrument, däribland politisk dialog och utvecklingssamarbete. Delar av verksamheten finansieras över utgiftsområde 7, vilket möjliggör synergier. Nedan resultatredogörelse hänför sig i huvudsak till engagemang finansierade över anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet.

Stöd till prioriterade organisationer

Verksamheten har innefattat stöd till mellanstatliga, multilaterala och enskilda organisationer för särskilda insatser och projekt syftandes till att främja konfliktförebyggande, fredsbyggande, medling, folkrätt och mänskliga rättigheter. Stödet har bidragit till genomförandet av Agenda 2030 och då särskilt mål 16 som handlar om att främja fredliga och inkluderande samhällen.

De geografiskt prioriterade områdena har varit närområdet, Ukraina, Syrien, Irak, MENA-regionen, Afghanistan, Afrikas horn, Sahel och Stora sjöregionen.

Sverige har stärkt engagemanget i FN och ger ett mångsidigt stöd till organisationens organ för fred och säkerhet. Sverige har bland annat gett bidrag till FN:s politiska avdelning och dess medlingskontor för att ytterligare stärka FN:s och säkerhetsrådets arbete med konfliktförebyggande och fredlig konfliktlösning. Exempelvis har ungefär två tredjedelar av personalen på FN:s politiska

avdelning utbildats i dialog och fredsprocesser av FBA. Arbetet i och stödet till FN:s fredsbyggandekommission har fortsatt. Sverige har därtill bidragit till FN:s fredsbevarande och konfliktförebyggande verksamhet, exempelvis forskningsstöd för doktrinutveckling samt utbildning av FN-personal vid Försvarsmaktens internationella centrum (Swedint).

Dialog och fredsprocesser

Arbetet för inkluderande och hållbara fredsprocesser har stärkts jämfört med föregående år. Sverige har bidragit till dialogprojekt i bland annat Afghanistan, Colombia, Somalia, Burundi, Cypern, Norra Irak, Syrien, Demokratiska Republiken Kongo, Mali och Koreahalvön. Exempelvis har Sveriges stöd till interreligiös dialog i Cypern bidragit till lokal förankring av fredsprocessen, vilket bedöms stärka förutsättningarna för att ett eventuellt fredsavtal blir hållbart.

Inom ramen för en feministisk utrikespolitik och den nationella handlingsplanen för 1325, har kvinnors deltagande i fredsprocesser särskilt prioriterats. Sverige har bland annat aktivt bidragit till att stärka kvinnors meningsfulla deltagande i de FN-ledda samtalen om Syrien, vilket positivt inverkat på samtalskapacitet att hantera lokala förutsättningar. Därtill har det svenska kvinnliga medlingsnätverket, som lanserades 2015, bidragit till fredsansatser i Syrien, Burundi och Afghanistan samt deltagit i en rad internationella konferenser. Sverige har också bidragit med råd och erfarenhetsutbyte när andra länder, som Kanada, Tjeckien, Irak och Sudan, har utvecklat nationella handlingsplaner för kvinnor, fred och säkerhet eller sett över genomförandet av sitt arbete.

Europeiska fredsinstutet, som grundades 2014 av bland annat Sverige och har sitt säte i Bryssel, har fortsatt varit engagerat i dialog- och medlingsprojekt i främst Mellanöstern. Institutet har därmed bidragit till och kompletterat EU:s globala arbete för fred. Med hjälp av bidrag från bland annat Sverige har fredsinstutets dialogprojekt i exempelvis Syrien och norra Irak bidragit till lokala försoningsprocesser i syfte att minska väpnat våld.

Expertstöd och metodutveckling

Sverige har även sekonderat och ställt personal till förfogande för freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet, främst inom FN, EU och OSSE. Bland annat sekonderades en senior rådgivare till FN:s särskilda sändebud Staffan de Mistura för att bistå dennes arbete med de syriska fredssamtalen. Sverige har därtill fortsatt sekonderat personal till EU:s fredsbyggande engagemang i Afghanistan, samt en civil rådgivare till EU:s marina styrka i Medelhavet.

Folke Bernadotteakademien (FBA) har fortsatt genomfört säkerhetssektorreform (SSR), avväpning, demobilisering och återanpassning av före detta kombattanter (DDR), bland annat genom jämställdhetsintegrerade kurser, samordning och utveckling av det internationella samarbetet inom International Forum for the Challenges of Peace Operations (Challenges Forum), och stöd till internationella forskarbetsgrupper för fredsbevarande operationer.

Sanktioner har fortsatt varit ett viktigt komplement till andra freds- och säkerhetsfrämjande åtgärder. Sverige har aktivt stött en rättssäker och effektiv användning av sanktionsinstrumentet.

Liksom tidigare har Sverige genom bland annat sekunderingar aktivt bidragit till utvecklingen av en global cyberpolitik, inkluderande ett fritt och säkert internet.

Internationell krishantering och fredsfrämjande insatser

Sveriges deltagande i internationell krishantering och fredsfrämjande insatser

Målet med Sveriges deltagande i freds- och säkerhetsfrämjande insatser är att förebygga, hantera och lösa kriser och konflikter, och i förlängningen att bygga hållbar fred. Verksamheten finansieras inom utgiftsområde 5 Internationell samverkan, anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet, utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, anslaget 1:2 Försvarsmaktens insatser internationellt samt utgiftsområde 7

Internationellt bistånd, anslaget 1:1 Biståndsverksamhet, den del som enligt OECD-DAC räknas som bistånd. I det följande redogörs för resultaten av det svenska deltagandet i internationella fredsfrämjande insatser, finansierade under alla tre utgiftsområden.

Inriktning och genomförande

Sveriges bidrag till internationell krishantering och fredsfrämjande insatser har koncentrerats till regioner och konflikter som är prioriterade ur ett utrikes-, säkerhets- och biståndspolitiskt perspektiv. Även det försvars- och rättspolitiska perspektivet har beaktats. Erfarenheter och lärdomar av Sveriges deltagande i internationell krishantering analyseras mer utförligt i regeringens skrivelse Sveriges samlade politik för internationell civil och militär krishantering (skr. 2015/16:196).

Sverige har verkat för att mandat och mål för de insatser som vi bidrar till blir så tydliga som möjligt med hänsyn tagen till den ofta komplexa, föränderliga och utmanande miljö som de verkar i, men det bör påpekas att Sveriges påverkansmöjligheter har varit begränsade.

De myndigheter som deltog med personal i internationella insatser under 2016 är Försvarsmakten, Polismyndigheten, FBA, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Kriminalvården, Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. Under 2016 fortsatte de myndigheter som bidrar till freds- och säkerhetsfrämjande insatser sitt samverkansarbete inom ramen för det myndighetsråd som inrättades på regeringens uppdrag hösten 2013.

Kvinnor, fred och säkerhet i internationell krishantering

Genom en feministisk utrikespolitik vill Sverige stärka kvinnors inflytande och aktiva deltagande i fredsprocesser samt i freds- och statsbyggande, vilket också är en förutsättning för att skapa hållbar fred. Regeringen verkar för att andelen kvinnor i internationella krishanterings- och fredsfrämjande insatser ska öka. Regeringen driver konsekvent jämställdhetsintegrering, vilket illustreras av

att samtliga sändande myndigheter arbetar aktivt med detta.

Det totala antalet utsända från Sverige under 2016 redovisas i tabell 2.2. I slutet av året var 553 utsända, varav 114 kvinnor och 439 män. För civila insatser utgjordes Sveriges bidrag av 132 män och 89 kvinnor, vilket motsvarar 40 procent kvinnor och 60 procent män. Det innebär en ökning av det totala antalet utsända kvinnor i förhållande till 2015 men en minskning av andelen kvinnor med en procentenhet. För de militära bidragen var motsvarande siffror 25 kvinnor och 307 män, vilket motsvarar 8 procent kvinnor och 92 procent män.

Tabell 2.5 Det totala antalet utsända samt antal kvinnor och män i svenska bidrag till civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser

<i>Antal</i>			
Insats och totalt antal personer	Total 2016	Kvinnor 2016	Män 2016
Afrika söder om Sahara			
Civil	69	26	43
militär	251	25	226
Mellanöstern och Nordafrika			
Civil	26	14	12
militär	42	0	42
Östeuropa, Centralasien och Västra Balkan			
Civil	100	39	61
militär	4	0	4
Asien			
civil	12	6	6
militär	35	0	35
Latinamerika			
Civil	14	4	10
militär	0	0	0
Totalt	553	114	439
civil	221	89	132
militär	332	25	307

Källor: Folke Bernadotteakademien, insatsstatistik för december 2015 resp. 2016. Årsberättelse för Försvarsmakten, 2015 och 2016.

De svenska bidragen

Sverige bidrog med personal till närmare 40 civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser under ledning av EU, FN, OSSE och Nato. De svenska bidragen i civila och militära krishanteringsinsatser redovisas i Tabell 2.6. Vid

slutet av 2016 var omkring 540 personer utsända. Kostnaden för Sveriges samlade engagemang var 2016 cirka 1 300 miljoner kronor, varav drygt 300 miljoner kronor för civila insatser. Tabell 2.6 Svenska bidrag i civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser 2015 och 2016 illustrerar den samlade bilden för de svenska bidragen där svensk personal sänts ut.

Därefter följer ett urval av EU-, FN-, Nato- och OSSE-insatser som beskrivs mer ingående.

Tabell 2.6 Svenska bidrag i civila och militära krishanterings- och fredsfrämjande insatser

Land	Operation	Organisation	Syfte	Insats	Svensk personal dec 2015	Svensk personal dec 2016
Afrika söder om Sahara						
Centralafrikanska republiken (CAR)	MINUSCA	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	2	5
CAR	EUTM RCA	EU	Stabilisering och säkerhetssektorreform (SSR)	Militär	2	2
Demokratiska republiken Kongo (DRK)	MONUSCO	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	7	14
DRK	MONUSCO	FN	Stabilisering och säkerhet	Militär	2	2
Liberia	UNMIL	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	21	11
Mali	MINUSMA	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	5	9
Mali	MINUSMA	FN	Stabilisering och säkerhet	Militär	306	232
Mali	EUCAP SAHEL	EU	Stöd för rättsstatsuppbyggnad och SSR	Civil	4	0
Mali	EUTM Mali	EU	Utbildning och rådgivning till Malis försvarsmakt	Militär	10	7
Niger	EUCAP SAHEL	EU	Stöd för rättsstatsuppbyggnad och SSR	Civil	2	1
Somalia	UNSOM	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	3	5
Somalia	EUCAP Somalia	EU	Kapacitetsbyggande säkerhetssektor och maritim sektor	Civil	4	3
Somalia	EUNAVFOR Atalanta	EU	Marin insats mot sjöröveri och för skydd av humanitära leveranser	Militär	52	3
Somalia	EUTM	EU	Utbildning av försvarsmakt	Militär	9	8
Sydsudan	UNMISS	FN	Stabilisering och säkerhet	Civil	12	20
Sydsudan	UNMISS	FN	Stabilisering och säkerhet	Militär	2	17
Mellanöstern och Nordafrika						
Libyen	EUBAM Libyen	EU	Stöd för rättstatsuppbyggnad och gränsförvaltning	Civil	0	3
Mellanöstern	UNTSO	FN	Övervakning av gränser/stilleståndslinjer	Militär	6	7
Södra centrala Medelhavet	EUNAVFORMED Op. Sophia	EU	Marin kapacitet mot smuggling och trafficking samt bistå nödställda	Militär/UO 5 och UO6	0	3
Palestina	EUPOL COPPS	EU	Rättstatsstöd, främst polis	Civil	5	9
Palestina (Hebron)	TIPH	TIPH	Övervakning Hebron	Civil	13	13
Irak	Operation Inherent Resolve(OIR)	Mellanstatlig koalition	Militär utbildningsinsats	Militär	35	35
Östeuropa, Centralasien och Västra Balkan						
Bosnien-Hercegovina	EUFOR ALTHEA	EU	Utbildning av försvarsmakt	Militär	2	0

Land	Operation	Organisation	Syfte	Insats	Svensk personal dec 2015	Svensk personal dec 2016
Georgien	EUMM	EU	Övervakning av stillestånd och verka för avspänning	Civil	20	23
Kosovo	EULEX	EU	Rättstödsinsats mot bl.a. org. brottslighet och korruption	Civil	27	19
Kosovo	OSCE Mission in Kosovo	OSSE	Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsuppbyggnad	Civil	4	3
Kosovo	KFOR	NATO	Stabilisering och säkerhet	Militär	3	4
Moldavien	OSCE Mission to Moldova	OSSE	Demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatsuppbyggnad	Civil	3	2
Ukraina	EUAM	EU	Civil säkerhetsreform. Främst stöd till polis	Civil	8	9
Ukraina	SMM	OSSE	Observationer av konflikten och säkerhetsläget samt konfliktförebyggande insatser	Civil	25	19
Asien						
Afghanistan	EUPOL Afghanistan	EU	Rättsstatsstöd och träning av polis	Civil	14	10
Afghanistan	Resolute Support Mission	NATO	Utbildnings- och rådgivningsinsats	Militär	28	24
Afghanistan	UNAMA	FN	Fred och utveckling	Militär	1	0
Kashmir	UNMOGIP	FN	Övervakning stilleståndslinje	Militär	6	7
Koreahalvön	NNSC	Samarbete neutrala stater	Övervakning stilleståndslinje	Militär	5	5
Latinamerika						
Colombiamissionen	UN Mission in Colombia	FN	Övervakning av fredsavtal	Civil	0	7
Guatemala	CICIG	Oberoende/FN	Rättsstatsstöd	Civil	3	3
Haiti	MINUSTAH	FN	Stabilisering, säkerhet och rättsstatsstöd	Civil	0	4

Källor:

Folke Bernadotteakademien, insatsstatistik för december 2015 respektive 2016. Årsberättelse för Försvarsmakten, 2015 och 2016. Årsredovisning 2016 Polismyndigheten. Årsberättelse över GSFP-insatser, European External Action Service, 2016.

Nedan beskrivs ett urval av insatser som illustreras mer ingående för att ge en bild av insatsernas olika resultat och förutsättningar.

Afrika söder om Sahara

Säkerhetsläget i Mali och den bredare Sahelregionen är fortsatt allvarligt. Genomförandet av fredsavtalet i Mali från juni 2015 har gått mycket långsamt. Parterna lider av interna splittringar och islamistiskt

våldsbejakande grupper utgör ett ökat hot. Det internationella samfundet har därför fortsatt sitt stöd till Mali under 2016. Sverige har också arbetat för att processen ska bli mer inkluderande så att kvinnor får möjlighet att påverka fredsarbetet.

FN-insatsen Minusma spelar en ytterst viktig roll, och verkar på bred front för att stabilisera landet. Sverige bidrog under 2016 med ett underrättelseförband om cirka 250 personer med bas i Timbuktu. Dessutom bidrog Sverige med cirka tio stabsofficerare och nio poliser. Målet

för svenskt deltagande är att bidra till att uppfylla Minusmas mandat enligt säkerhetsrådets resolution och därigenom bidra till förbättrad säkerhet i Mali samt understödja långsiktigt hållbara lösningar på krisen. Det svenska förbundet har bidragit specifikt med bl.a. att leverera efterfrågade underrättelseprodukter till Minusmas ledning.

Sverige har också bidragit till EU:s rådgivningsinsats till stöd för Malis försvarsmakt, EUTM Mali, och EU:s civila mission EUCAP Sahel Mali. Försvarsmakten har under 2016 bidragit till EUTM Mali med en stabsofficer och ett utbildnings- och träningssteam om sju till tio personer. Insatsen ingår i en långsiktig EU-strategi för hela regionen och i uppgifterna har ingått att bistå med rådgivning till Malis försvarsledning samt att tillhandahålla utbildning av Malis försvarsmakt.

Regeringens bedömning är att det svenska bidraget till EUTM Mali bidragit till de maliska säkerhetsstyrkornas förmåga att självständigt bedriva militär verksamhet.

Mellanöstern och Nordafrika

Sverige har ett brett engagemang i Irak. För att bidra till en utveckling mot hållbar fred deltog Sverige även 2016 i den internationella koalitionen mot ISIL/Daesh, Operation Inherent Resolve, OIR, där Sverige bidrog till den militära utbildningsinsats som bedrivs i koalitionen regi i Irak. Målet med insatsen har varit att bistå de irakiska säkerhetsstyrkorna i att stå emot och slutligen besegra Daesh. Under 2016 har cirka 35 svenskar varit aktiva i norra Irak med utbildning inom bl.a. sjukvård, vapenhantering, försvarsstrid, strid i bebyggelse, detektering av improviserade sprängladdningar samt folkrättsliga regler i samband med väpnad konflikt. Insatserna har varit uppskattade av såväl centralregeringen i Bagdad som det kurdiska självstyret i norra Irak. De irakiska säkerhetsstyrkorna har under 2016 återtagit territorium från Daesh. FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet genomsyrar planeringen och genomförandet. Sveriges engagemang för Irak har varit, och är, brett och långsiktigt. Sverige, genom FBA, bidrog även till FN:s politiska insats i Irak, Unami, för stöd till fredsbyggande,

politisk dialog och nationell försoning. FBA utbildade under 2016 sammanlagt 60 personer vid Unami i kapacitetsutveckling liksom Unamis lokala personal i dialog och medling.

Östeuropa, Västra Balkan och Centralasien

I ljuset av den illegala annekteringen av Krim och konflikten i östra Ukraina har Sverige under 2016 fortsatt stött krisinsatser i landet. EU:s civila rådgivande insats i Ukraina, EUAM, stödjer arbetet med reform av civila säkerhetssektorn, inkl. polisen och rättsväsendet. Under året ökade engagemanget i regionerna och fältnärvaro upprättades i Lviv och Charkiv. Insatsen utbildade även ukrainsk polis. EUAM organiserade 62 utbildningar för 2 149 personer. Sverige bidrog med cirka tio personer. Ett tjugotal svenskar deltog i OSSE:s särskilda observatörsmission, SMM, i Ukraina. Missionen gör oberoende observationer av konflikten och säkerhetssituationen och verkar konfliktförebyggande genom att underlätta dialog mellan konfliktens parter.

I Georgien verkade EU:s civila observatörsinsats, EUMM, fortsatt för stabilisering i landet genom att övervaka avtalet om eldupphör mellan Ryssland och Georgien. EUMM genomförde 3 880 patrulleringar. Sveriges personalbidrag till EUMM utgjorde det tredje största. Sverige har konsekvent arbetat för inkluderande fredsprocesser och mot våld mot kvinnor och flickor, bl.a. i Ukraina.

Asien

Under 2016 arbetade 243 anställda i EU:s polisuppdrag EUPOL Afghanistan, varav 10 utsända från Sverige. Insatsen bistod den afghanska regeringens reformarbete. Insatsens arbete har bl.a. lett till att ett standardförfarande för samarbete mellan polis och åklagarmyndighet inrättats, en viktig grund för samarbetet med att utreda och bekämpa kriminalitet på ett rättssäkert vis samt anordnande av ett mentorprogram för seniora medlemmar av inrikesministeriet och polisen, varav 45 kvinnor. EUPOL avvecklades den 31 december 2016. Sverige bidrog också till Natos utbildnings- och rådgivningsinsats i Afghanistan, Resolute Support Mission (RSM) med cirka 25

rådgivare till de afghanska säkerhetsstyrkorna. Säkerhetssituationen var utmanande och behovet av militär internationell närvaro fortfarande stort. RSM har bidragit till att stärka de afghanska säkerhetsstyrkornas förmåga att kunna stå emot talibanerna.

I Kashmir har FN-insatsen Unmogip till uppgift att övervaka vapenvilan mellan Indien och Pakistan. Unmogip leds av en svensk generalmajor och Sverige bidrog därutöver med ytterligare sex militärobservatörer under 2016. Unmogip kunde avvärja ett större antal mindre skärmytslingar vid gränsen, och kunde därmed undvika att de eskalerade till våldsamma konflikter. Klagomålen i fråga om gränskonflikterna har också rapporterats till FN:s generalsekreterare för vidare åtgärd.

Latinamerika

FN:s Colombia-mission tillkom under 2016 och har i uppdrag att övervaka eldupphör mellan FARC-gerillan och regeringsarmén samt avvärjning av FARC-gerillan. Insatsen var den FN-mission som hade högst andel kvinnor 2016. Sju svenska poliser, varav fem män och två kvinnor, ingår i missionen. De svenska observatörerna har bidragit till att missionen successivt uppnått full operativ förmåga. I slutet av 2016 och början på 2017 samlades närmare 7 000 FARC-soldater i 26 särskilda uppsamlingszoner. Avväpningsprocessen har inletts. Omkring 1 000 vapen av de totalt drygt 7 000 som uppskattas finnas i zonerna har lämnats in. Sverige har konsekvent stött kvinnors deltagande i den colombianska fredsprocessen vilket har bidragit till att Colombias fredsavtal genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv och kan stå som modell för andra fredsavtal.

Nedrustning och icke-spridning

Sverige har fortsatt varit en stark röst för nedrustning och icke-spridning, i FN, EU och bilateralt. Sverige verkade även för jämställt deltagande av kvinnor och män i nedrustningsarbetet. En nedrustningsambassadör tillsattes under hösten 2016.

Sverige har under 2016 fortsatt verkat för kärnvapennedrustning genom förberedelser för deltagande i förhandlingarna om ett kärnvapenförbud, genom att bidra till insatser för förtroendeskapande och riskreducering och genom att vara en aktiv partner för verifikation av kärnvapennedrustning. Sverige har även verkat för att värna det internationella atomenergiorganet IAEA:s viktiga uppdrag att förhindra spridning av kärnvapen, liksom dess roll för nukleär säkerhet.

Sverige har bidragit till insatser för att eliminera och förhindra spridning av biologiska och kemiska vapen, liksom för att föra diskussionen om autonoma vapensystem framåt. Sverige har också verkat för genomförandet av FN:s handlingsprogram om små och lätta vapen och FN:s vapenhandelsfördrag, bl.a. genom att uppmärksamma kopplingarna till könsbaserat våld. Därtill har Sverige bidragit aktivt till arbetet att uppdatera EU:s strategi mot olaglig anhopning av och handel med handeldvapen och lätta vapen.

Insatser för nedrustning och icke-spridning (i form av stöd till exempelvis studier, seminarier och publikationer liksom till konkreta projekt) har finansierats under anslagen 1:2 och 1:6 och delvis även under utgiftsområde⁷ för insatser som utgör internationellt bistånd enligt OECD:s kriterier (*Official Development Assistance*, ODA). Sveriges obligatoriska bidrag till de internationella konventionerna på området finansieras under anslaget 1:1.

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Under 2016 har Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) och Utrikespolitiska institutet (UI) bedrivit forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning med finansiering från anslagen 1:6, 1:7 och 1:8.

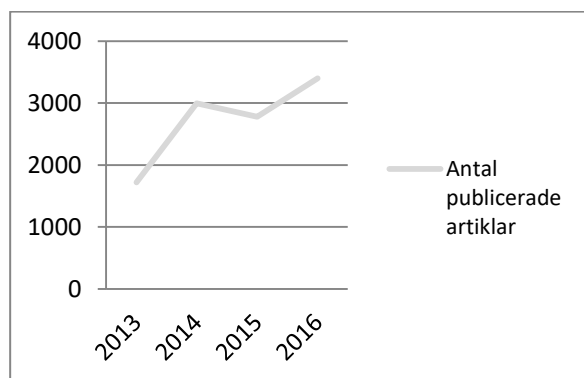
Under 2016 har FOI haft rollen som ordförande i en teknisk arbetsgrupp under det internationella partnerskapet för verifikation av kärnvapennedrustning, och försett regeringen med tekniskt underlag för förhandlingar m.m. på nedrustnings- och icke-spridningsområdet.

Som ett mått på genomslagskraften av SIPRI:s forskning kan det noteras att institutet förekom i mer än 20 000 mediereportage under 2016, vilket är 2 000 fler än 2015.

UI:s uppdrag är att främja intresset för och fördjupa kunskapen om utrikespolitiska frågor. I forskningen ingår även policyrelaterad analys och deltagande i internationella nätverk. Under 2016 skapades fem program för att fokusera institutets kapacitet: Europaprogrammet, Rysslands- och Eurasienprogrammet, Mellanöstern- och Nordafrikaprogrammet, Asienprogrammet och programmet för global politik och säkerhet.

I diagram 2.1 redovisas utvecklingen avseende UI:s totala antal publicerade artiklar. År 2016 blev ett starkt år för UI i svenska medier, då institutets forskare och redaktörer medverkade i drygt 3 400 artiklar, vilket är 624 artiklar fler än året innan och nästan en fördubbling jämfört med 2013.

Diagram 2.1 Utrikespolitiska institutets publicerade artiklar i medier

Källa: Utrikespolitiska institutets årsredovisningar för 2015 och 2016

Exportkontroll

Inspektionen för strategiska produkter (ISP) och Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) är de centrala myndigheterna på exportkontrollområdet. Verksamheten vid ISP finansieras under anslag 1:5.

Regeringen redovisar årligen grunderna för den svenska exportkontrollpolitiken, arbetet och dess resultat, samt utvecklingen på området i en skrivelse till riksdagen. Den senaste utgörs av regeringens skrivelse Strategisk exportkontroll – krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden 2016 (skr. 2016/17:114).

Skrivelsen innehåller också en redovisning av tillståndsprövningen samt av exporten av krigsmateriel och av produkter med dubbla användningsområden (PDA).

ISP har hanterat en fortsatt stor inströmning av ärenden. Handläggningstiderna för vissa ärendetyper har dock ökat på grund av hög belastning och ökad komplexitet. ISP har arbetat aktivt med förbättrat it-stöd för att förenkla rutiner för sökanden.

När det gäller ansökningar om förhandsbesked på krigsmaterielområdet, vilket tillhör de mest komplexa ärendena, har dessa ökat med 20–25 procent jämfört med de föregående två åren och är i dag dubbelt så många som för fem år sedan. Under 2016 avgjordes 93 procent av dessa ärenden på mindre än tre månader vilket kan jämföras med 79 procent 2015 respektive 91 procent 2014. Samtidigt har dock tiderna för handläggning av utförelsetillstånd ökat. Under 2016 färdigbehandlades endast 75 procent av ansökningarna inom två veckor, jämfört med 91 respektive 96 procent under föregående år. Under 2016 föredrogs 10 ärenden för Exportkontrollrådet (EKR). Riksrevisionen har under 2016 genomfört en granskning av ISP:s tillståndsprövning på krigsmaterielområdet (RiR 2017:2). Riksrevisionen konstaterar bl.a. att ISP har i stort ett fungerande arbetssätt, men att det finns ett visst utrymme för förbättringar. ISP har under året lagt ned betydande resurser för att bistå Riksrevisionen i dess granskning.

Inom området kontroll av PDA har antalet utförelseärenden fortsatt att öka. Under året inkom 1 664 sådana ansökningar, vilket innebär en ökning med 13 procent jämfört med 2015 och 25 procent jämfört med 2014. Ökningen under det senaste decenniet är sammantaget över 300 procent.

En konsekvens är att handläggningstiderna för förhandsbeskeden har ökat. Under 2016 kunde bara 45 procent av ärendena avslutas inom en månad, jämfört med 84 procent under 2015 och 94 procent under 2014. En viktig faktor är att antalet ärenden som är kopplade till sanktioner har ökat kraftigt. Det har delvis att göra med lättnaderna gentemot Iran, samtidigt som bl.a. sanktionerna mot Ryssland fortsatt har inneburit en ökad och mer komplicerad prövning.

Tillsynsverksamheten har fortsatt att öka i omfattning och detaljgrad. De 27 tillsynsbesök som genomfördes under året utgjorde ett viktigt

led i att säkerställa att företagen efterlever gällande regelverk och för att följa upp tidigare identifierade brister.

ISP bedriver god samverkan med andra relevanta myndigheter och har bistått Regeringskansliet med värdefull expertkompetens i internationella förhandlingar, bl.a. i EU-arbetet för översyn av PDA-förordningen.

Samarbete inom Östersjöregionen

Det övergripande målet för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen är förbättrade relationer och samarbeten i regionen. I förhållande till Ryssland är det övergripande målet att bidra till en ökad demokratisk utveckling i det ryska samhället samt till ökad respekt för mänskliga rättigheter, inklusive jämställdhet och minskad miljöpåverkan.

Östersjösamarbetet

Regeringen beslutade i juni 2016 att anta en strategi för Svenska institutets (SI) verksamhet inom Östersjösamarbetet 2016-2020, som utarbetats av UD i samverkan med SI. SI har påbörjat genomförandet av strategin under 2016, vilket bl.a. inneburit ett ökat fokus på media- och yttrandefrihetsfrågor samt på regional samverkan och utbyte på olika nivåer och inom olika sektorer, exempelvis kring hållbart och jämställt företagande.

SI har under 2016 bedrivit ett brett demokratifrämjande och relationsskapande arbete i regionen bl.a. genom utbyten, plattformar för dialog och främjande av nätverk. Jämställdhet är en integrerad prioritering i samtliga insatser och inte minst unga kvinnliga förändringsaktörer har stärkts genom ledarskapsprogram m.m.

Förstärkta satsningar har gjorts för att främja positiva relationer och integrering i regionen, med särskilt fokus på ryskspråkiga grupper. Detta har skett bl.a. genom ett utökat arbete med kommunikationsplattformen sweden.ru, vilken nått en bred publik och fått stor spridning och positiv uppmärksamhet i framför allt Ryssland, samt genom det särskilda stödprogram för ambassaderna i de baltiska länderna som

initierades 2015 och som i första hand vänder sig till den rysktalande befolkningen.

SI har bistått i genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen bl.a. i anordnandet av det årliga strategiforumet för EU:s Östersjöstrategi, i Stockholm, där över 1 300 deltagare från hela regionen diskuterade framtidsfrågor i ett post 2020-perspektiv. Genom denna och andra insatser, såsom stöd till projektinitering och stärkt alumnverksamhet, har SI även bidragit till värdefulla regionala nätverk och ökad kännedom och intresse bland svenska aktörer för att delta i EU:s Östersjösamarbete.

Ryssland

Utvecklingen på området demokrati och mänskliga rättigheter i Ryssland har fortsatt att gå i en negativ riktning under 2016. Det fortsatta svenska stödet till dessa sektorer har varit viktigt och representanter för det ryska civilsamhället har bekräftat att det är av stor betydelse för deras verksamhet.

Sida gav 2016 stöd till fleråriga samarbeten med ryska organisationer, lärosäten, kommuner och journalister som har bidragit till stärkt kapacitet och förmåga hos civilsamhällets aktörer att verka för mänskliga rättigheter och medborgarinflytande, och mot diskriminering. Organisationer har bl.a. kunnat utveckla sin kapacitet att driva fall av diskriminering i rysk domstol. Detta har bl.a. lett till att s.k. papperslösa har kunnat få gratis rättshjälp i administrativa ärenden och mål inför domstol.

Organisationer som arbetar med hbtq-frågor har fått stöd för att kunna bedriva sin verksamhet.

Under 2016 har samarbetet mellan fackföreningar fortsatt. Sedan 2013 har detta lett till att 300 fackligt anslutna personer har genomgått kurser och utbildningar, vilket lett till en ökad grad av professionalisering i deras verksamhet, och i sin tur har lett till att fler arbetare vänder sig till fackföreningarna.

Valobservatörer har utbildats och fått ökad kapacitet att verka i Ryssland. Det har stärkt deras möjligheter att uppmärksamma oegentligheter, bl.a. i samband med lokalval.

Genom att samarbeta med Sverige har ryska organisationer stärkt sin förmåga att väcka större intresse hos män att verka för minskat våld i

hemmen. Det anses i sin tur ha lett till att det har blivit lättare att diskutera frågorna med lokala myndigheter, och fler har anslutit sig till det nationella nätverk av kvinnoorganisationer och familjecenter som arbetar för mäns deltagande i jämställdhetsarbetet.

Samarbetet mellan svenska och ryska kommuner har befästs under 2016 och bl.a. inneburit att sju konkreta samarbetsprojekt har inlets inom områden som energieffektivisering och funktionsnedsattas rättigheter. I dessa samarbeten finns bl.a. jämställt deltagande och transparens som villkor. Samarbetet mellan naturskyddsföreningar har lett till att rysk lagstiftning ändrats på viktiga punkter och att miljöhot kartlagts, vilket har väckt såväl rysk som internationell uppmärksamhet. Eftersom större infrastrukturinvesteringar inte är möjliga i nuläget på grund av den ekonomiska situationen i Ryssland och EU:s sanktioner mot Ryssland har miljösamarbetet inriktats på att genomföra redan beslutade projekt.

SI har fortsatt att bevilja 30-35 stipendier årligen till studenter och forskare från Ryssland, varav cirka två tredjedelar är kvinnor. SI har genom 26 evenemangs- och samarbetsprojekt i Ryssland medverkat till ökad förståelse i Ryssland för inkluderande barnpedagogik, oberoende journalistik, ökad jämställdhet, sexuellt likaberättigande och funktionshindrades rättigheter. SI:s nya digitala, ryskspråkiga kommunikationsplattform dubblade antalet besökare i förhållande till prognos 2016 (88 000 mot 48 000).

Regionalt samarbete

Inom Östersjöstaternas råd (CBSS) bidrog Sverige under 2016 aktivt till arbetet med att förbättra samarbetet och samordningen av aktiviteter inom organisationen och motsvarande verksamhet inom ramen för EU:s strategi för Östersjöregionen. Sverige har bidragit till att frågor som gäller jämställdhet, trafficking och motverkan av våld mot barn har getts en starkare framtoning. Sverige var även pådrivande i arbetet i expertgruppen för hållbar utveckling i Östersjöregionen inom CBSS som bl.a. fick sitt mandat utvidgat till att ta fram en handlingsplan för genomförandet av hela Agenda 2030 i ett regionalt perspektiv.

Sverige har i Arktiska rådet framförallt drivit frågan om klimatförändringar och en hållbar utveckling genom exempelvis aktivt deltagande i arbetsgruppernas projekt. Sverige har varit drivande i att få länderna att tydligt erkänna klimatförändringarna i Arktis och behovet att agera för att minska utsläppen av växthusgaser. Sverige har även varit pådrivande i att utveckla havsmiljösamarbetet inom Arktiska rådet och har deltagit aktivt i Task Force on Arctic Marine Cooperation.

Arbetet i Barentsrådet (Barents-Euro Arctic Council, BEAC) har kretsat kring hållbar utveckling och miljösamarbete på regional nivå. Länsstyrelserna i Västerbotten och Norrbotten har genomfört ett antal insatser för att främja det regionala samarbetet med fokus på de mellanfolkliga kontakterna.

Nordiskt samarbete

Under utgiftsområde 5 främjar Sverige nordiskt samarbete via två kompletterande anslag. Anslag 1:1 bekostar medlemsavgiften till Nordiska ministerrådet och anslag 1:3 stöder svenska aktörer som arbetar för ett utökat nordiskt utbyte och för att synliggöra Sveriges roll i det nordiska samarbetet.

Utfallet för det svenska stödet till Nordiska ministerrådet under anslag 1:1 uppgick under 2016 till 357 miljoner kronor.

Sverige har under året som gått varit fortsatt pådrivande i att effektivisera verksamheten i Nordiska ministerrådet. En omfattande reformprocess inleddes 2014 på svenskt initiativ och den andra fasen, Nytt Norden 2.0, har genomförts under 2016 vilket har resulterat i en mer dynamisk budget med ökat utrymme för politiska prioriteringar samt en effektivare och mer politisk styrning av verksamheten.

I övrigt har samarbetet under 2016 lett till utarbetandet av ett nordiskt program för genomförandet av Parisavtalet samt nya fyraåriga samarbetsprogram för närings- och innovationspolitik samt för fiskeri, havsbruk, jordbruk, livsmedel och skogsbruk, med fokus på genomförandet av Agenda 2030. Under 2016 har även påbörjats framtagande av ett nytt fyraårigt program på energiområdet. Under våren 2017 betonades vikten av nordiskt ledarskap på klimatområdet, bl.a. genom en

gemensam deklaration som antogs av de nordiska klimat- och miljöministrarna och stöddes av de nordiska statsministrarna.

Nordiska ministerrådets utbildningsprogram Nordplus fördelade under 2016 sammanlagt 10 miljoner euro till 395 organisationer i de fem nordiska länderna, Färöarna, Åland, Grönland samt Estland, Lettland och Litauen. Ett nytt treårigt samarbetsprogram för att utbyta konkreta erfarenheter kring integration och flyktingmottagande lanserades. För att svara upp mot ett växande omvärldsintresse för nordiska samarbets- och samhällslösningar har en samnordisk internationell profileringsstrategi tagits fram.

På digitaliseringsområdet har samarbetet fördjupats mellan de nordiska och baltiska länderna under året som gått. Som en följd av detta antogs våren 2017 en gemensam 5G-strategi samt en ministerdeklaration som pekar ut ett antal områden där den nordisk-baltiska regionen ska gå i täten avseende digitalisering.

Avskaffandet av praktiska gränshinder mellan de nordiska länderna har varit fortsatt högt prioriterat. 2016 har tolv gränshinder kunnat lösas eller avskrivs, däribland behörighet för svenska snöskoterförare att köra i Norge och utökade möjligheter för kommersiell passagerarbåttrafik över den svensk-norska gränsen. Detta ligger över målsättningen att eliminera fem till tio gränshinder per år.

För en heltäckande redogörelse över de resultat som uppnåtts inom det nordiska samarbetet under 2016 hänvisas till regeringens skrivelse om nordiskt samarbete (skr. 2016/17:90).

Medlen under anslag 1:3 för nordiskt samarbete fördelades på sammanlagt 15 sökande som på olika sätt bidrog till att främja nordiskt samarbete ur ett svenskt perspektiv. Samtliga bidragsansökningar bedömdes utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med hänsyn taget till övergripande politiska prioriteringar för utgiftsområdet samt den strategi som antagits för anslaget.

Svenska föreningen Norden var den enskilda aktör som beviljades störst stöd under 2016. Föreningen Norden är en riksomfattande ideell förening med 13 000 medlemmar, 120 lokalavdelningar och systerorganisationer i samtliga nordiska länder som verkar för utbyte och samarbete mellan nordiska kommuner, organisationer, myndigheter och fackföreningar.

Föreningen Norden koordinerar två av samarbetsområdena inom EU:s Östersjöstrategi och driver projekt tillsammans med bland annat Östersjöstaternas råd och Svenska institutet. Bland övriga bidragsmottagare kan nämnas stiftelsen Finlands kulturinstitut, SI och svensk-isländska samarbetsfonden samt ett antal gränsregionala informationskontor och nordiska institutioner.

Vid sidan av dessa båda anslag har Sverige under 2016 verkat för att fördjupa det existerande nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet inom formaten N5 och NB8. Detta gäller såväl engagemanget för närområdesfrågorna som utökad samverkan kring den internationella utvecklingen.

Sverigefrämjande

Insatserna för information om Sverige i utlandet genomförs av utlandsmyndigheterna med finansiering från anslaget 1:10 Information om Sverige i utlandet samt av SI, vars främjandeverksamhet huvudsakligen finansieras från anslag 1:9 Svenska institutet. Sverigefrämjandet i utlandet berör även utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, 16 Utbildning och universitetsforskning, 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid samt utgiftsområde 24 Näringsliv avsnitt 4 Utrikeshandel, handels- och investeringsfrämjande.

Som stöd i främjandet har utlandsmyndigheterna strategin för arbetet med Sverige bilden utomlands som tagits fram av Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU), en samarbetsorganisation för de statliga aktörerna inom främjandet. I strategin har NSU identifierat fyra gemensamma profilområden: kreativitet, innovation, hållbarhet och samhälle.

Det långsiktiga Sverigefrämjandet syftar till att stärka förutsättningarna för internationell samverkan. Målen för de statliga insatserna för information om Sverige i utlandet är att

- öka omvärldens kunskap om och förtroende för Sverige,
- skapa relationer och nätverk inom nyckelområden,

– underlätta nya samarbeten, utbyten och handel med omvärlden.

Utlandsmyndigheterna har 2016 och första halvåret 2017, med utgångspunkt i främjandeplaner och med stöd av SI:s utbud, genomfört Sverigefrämjande aktiviteter tillsammans med SI och andra främjandeorganisationer, svenska företag och lokala partners. Arbetet inom de lokala samarbetskretsarna kallade Team Sweden har lett till ökade synergier mellan Sverigefrämjande och handels- och investeringsfrämjande insatser.

Utlandsmyndigheterna har fortsatt sina satsningar på de kulturella och kreativa näringarna, t.ex. musik, film, dataspel, marknadskommunikation, mode, design, arkitektur och litteratur. Fokus har legat på profilområdena i strategin för Sverige bilden utomlands och aktiviteter som bidrar till att genomföra handlingsplanen för den feministiska utrikespolitiken.

Under 2016 har arbetet fortsatt med att genomföra åtgärderna i Sveriges exportstrategi, vilken inkluderar insatser för att stärka Sverige bilden i utlandet och stärka talangattraktionen. Ett digitalt skyltfönster, Showcase Sweden, som samlar och gör tillgängligt kulturella och kreativa näringar har lanserats under våren 2017.

Den tematiska kalendern för Sverigefrämjande och offentlig diplomati har under året även använts som ett styrinstrument för SI:s utarbetande av nya s.k. verktygslådor med informationsmaterial som utlandsmyndigheterna sedan har anpassat till den egna verksamheten. Under 2016 har antalet tillgängliga verktygslådor tredubblats, och uppgår nu till totalt 30 stycken inom de tematiska områden som efterfrågas i främjandet. Under året har särskilda satsningar gjorts på teman inom feministisk utrikespolitik, migration och tryckfrihet. Uppmärksammade utställningar har varit Swedish Dads om föräldradidighetslagstiftningen, Pioneering a feminist foreign policy, Facing the Climate och Swedish Wood och Forest of Venice om arkitektur för hållbar utveckling.

Genom Sveriges sju officiella webbplatser som kommunicerar på engelska, kinesiska, arabiska och ryska nåddes 6,8 miljoner personer. Genom SI:s sociala mediekkanaler nåddes 3,9 miljoner personer, vilket kan jämföras med 2,7 miljoner

2015 och 1,3 miljoner 2014. Det totala mediegenomslaget utomlands för SI:s verksamhet var 1 507 artiklar vilket motsvarar en räckvidd på 698 miljoner läsare och ett beräknat annonsvärde på sammanlagt 164 miljoner kronor. Det kan jämföras med 1 500 medieinslag 2015 och 1 800 under 2014.

Vid sidan av studier av Sverige bilden i enskilda länder har SI ökat sina insatser för att undersöka områden som är särskilt utmanande för Sverige bilden. Ett exempel är en studie av hur Sverige bilden utvecklas i sociala medier, vilket aktualiserats av den pågående diskussionen om desinformation och negativ rapportering. Resultaten indikerar att den negativa rapportering som förekommer om Sverige i första hand är kopplad till migrationsfrågor.

Nämnden för Sverigefrämjande i utlandet (NSU) har, utifrån en omvärldsanalys, gjort en översyn av strategin för Sverige bilden i utlandet. Översynen visar att strategin i allt väsentligt håller och kan fortsätta vara en vägledning mot 2020 för det gemensamma, långsiktiga Sverige bildsarbetet. SI har under året fortsatt marknadsföra Sverige som studiedestination, och denna verksamhet har också synergier med övrig Sverigefrämjande verksamhet. Vidare har SI under 2016 gett bidrag till svenskundervisning vid 229 universitet i 38 länder, vilket motsvarar samma nivå som under 2015.

SI:s stipendieverksamhet fortsätter att utvecklas med mycket högt söktryck och god måluppfyllelse för de biståndsfinansierade stipendieprogrammen. En översikt över antal sökande till och beviljade stipendier redovisas i tabell 2.7. Urvalet av stipendiater gjordes bland annat utifrån de sökandes förmåga att identifiera och adressera de utmaningar som deras länder/regioner står inför. Könsspekter vägs också in, och det görs även insatser för att främja fler sökande från det underrepresenterade könet, t.ex. vad gäller SI Study Scholarships, där antalet manliga sökande kraftigt överstiger antalet kvinnliga sökande.

Tabell 2.7 Svenska institutets stipendier

Stipendieprogram	Antal sökande			Antal beviljade		
	2014		2015		2016	
År	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Kön	Kvin.	Män	Kvin.	Män	Kvin.	Män
Visby Programme	341	146	470	256	465	263
North2North	5	5	15	3	17	4
SI Study Scholarships*	1743	3550	64	161	3537	8661
Sw-Turkish Schol. Progr	91	112	122	109	181	177
SI Schol. for W Balkans	102	80	178	109	212	110
Totalt	2282	3893	849	638	4412	9215

*Bara ett fåtal stipendier delades ut inom programmet 2015 på grund av minskade anslag till följd av kostnader för mottagande av asylsökande.
Källa: Svenska institutet

SI:s ledarskapsprogram inom Östersjöarbetet och inom den biståndsfinansierade verksamheten har fortsatt förmedlat kunskaper och färdigheter för stärkt ledarskap med utgångspunkt i svenska utrikespolitiska profilfrågor som mänskliga rättigheter och hållbar utveckling. Ett av programmen – She Entrepreneurs – är helt och hållet avsett för kvinnor. Överlag väljs personer som identifierats som ledare med hög motivation och en vilja att bidra till förändring. I tabell 2.8 redovisas antal deltagare och könsfördelning i SI:s olika ledarskapsprogram.

Tabell 2.8 SI:s ledarskapsprogram

Antal deltagare, könsfördelning	2016		Totalt
	Kvin -nor	Män	
Baltic Leadership Bioeconomy	15	5	20
Baltic Executive Programme	8	15	23
SIMP Norra Europa*	13	14	27
Baltic Lab	23	19	42
Summer Academy for Young Professionals	25	8	33
SIMP Asien*	13	16	29
SIMP Afrika*	11	13	24
Young Leaders Visitor pr	17	12	29
Young Connectors of the Future	15	16	31
She Entrepreneurs	27	-	27
TOTALT	167	118	284

*Swedish Institute Management Programme
Källa: Svenska institutet

Genom nomineringsceremonin Global Swede i maj har utländska studenter i Sverige som också agerar Sverigeambassadörer uppmärksammats.

Regeringen har även delat ut Musikexportpriset, som uppmärksammar insatser i musikbranschen som bidragit till framgångar för svensk export.

Konsulär verksamhet

Svenska medborgare och personer med hemvist i Sverige har fått råd och stöd av UD och utlandsmyndigheterna när de råkat i svårigheter utomlands eller befunnit sig i krisdrabbade områden. Finansiering sker från anslag 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet.

Antalet ärenden är fortsatt omfattande. Vissa ärenden har enbart hanterats av utlandsmyndigheterna, medan andra har krävt departementets inblandning. Information och råd till allmänheten i samband med utlandsresor är en betydande uppgift. Andelen personer som tar del av UD:s reseinformation har stadigt ökat de senaste åren, vilket framgår av antalet besökare på UD:s hemsida.

Terroristattentatet i Nice och händelseutvecklingen i Turkiet ledde till ett omfattande krishanteringsarbete i UD och på berörda utlandsmyndigheter. Under 2016 genomfördes 13 krishanteringsövningar på utlandsmyndigheterna med stöd från Stockholm (Rabat, Brasilia, Tirana, Rom, Bryssel, Bangkok, Nairobi, Dar es Salaam, Jakarta, Santiago och Buenos Aires, samt för beredskaps- och konsulärt ansvariga vid utlandsmyndigheterna i delar av Europa och i Asien). Även delar av

UD:s hemmaorganisation har genomfört övningar. De flesta utlandsmyndigheter har också genomfört egna övningar.

2.4.3 Analys och slutsatser

Regeringen kan konstatera att verksamheten inom utgiftsområdet i huvudsak uppfyller målet om att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder.

Utvecklingen i omvärlden ställer allt högre krav på en helhetssyn och på samverkan mellan olika aktörer och politikområden. I en tid med tilltagande osäkerhet och globala maktförskjutningar krävs ett breddat och förstärkt utrikespolitiskt engagemang för att försvara vår världsordning, bidra till en säkrare och fredligare värld och därmed även stärka förutsättningarna för jobb, jämställdhet och hållbar utveckling i både Sverige och globalt. Utrikespolitiken i bred bemärkelse bidrar till att skapa gemensam säkerhet genom diplomati, medling och förtroendeskapande åtgärder, och bygger på kontakter mellan stater, civila samhället och samverkan i internationella organisationer.

Regeringen bedömer att en feministisk utrikespolitik fortsatt har gjort tydliga avtryck. Ett stort antal strategiskt viktiga svenska insatser har bidragit till stärkta förutsättningar för jämställdhet och alla kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna. Arbetet har skett både integrerat och genom särskilda insatser, multilateralt såväl som bilateralt och med en mängd olika aktörer och verktyg. I förhållande till de uppsatta målen för politiken är bedömningen att framsteg nåtts inom samtliga målområden för den feministiska utrikespolitiken.

Möjligheterna för kvinnor och flickor att åtnjuta de mänskliga rättigheterna är fortsatt begränsade, vilket bland annat syns i utrikesförvaltningens egna rapporter om mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Därmed behövs en feministisk utrikespolitik för jämställdhet och alla kvinnors och flickors mänskliga rättigheter mer än någonsin.

Sverige är en ansvarsfull partner till organisationer som EU, FN, Nordiska ministerrådet, OSSE, Europarådet, OECD och i vårt partnerskap med Nato. Regeringen anser att

det arbete som Sverige bedriver i och genom dessa organisationer är centralt för vår utrikes- och säkerhetspolitik och samlade internationella engagemang. I enlighet med vad regeringen framfört i andra sammanhang utgör EU det centrala forumet för svensk utrikes- och säkerhetspolitik och regeringen är pådrivande för att bevara och stärka den europeiska säkerhetsordningen och för att EU ska ha ett nära partnerskap med FN och andra internationella organisationer. Som ett litet, öppet och omvärldsberoende land är det också centralt för Sverige att värna FN som väktare av en normdriven världsordning. Att Sverige röstades in i FN:s säkerhetsråd är ett kvitto på att regeringens politik för global hållbar fred och utveckling har betydelse. Genom vårt medlemskap i OSSE och Europarådet samt i vårt partnerskap med Nato har Sverige främjat samarbete för gemensam säkerhet. Sverige har bidragit till och utnyttjat OECD:s centrala ställning som kunskapsorganisation och forum för policydialog och främjande av internationellt regelbaserat samarbete.

Regeringen kan konstatera att antalet konflikter i världen har ökat under senare år och fattigdom koncentreras i tilltagande grad till konfliktdrabbade och sviktande stater, vilket bland annat lett till den största flyktkatastrofen i modern tid. Sveriges breda engagemang för inkluderande fred, säkerhet och hållbar utveckling är centralt för att motverka och stävja denna utveckling. Invalet i FN:s säkerhetsråd var ett erkännande av Sveriges normativa och operativa engagemang för internationell fred och säkerhet. Det är regeringens bedömning att svensk freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet är central för att nå målet för utgiftsområdet. Verksamhet som bidrar till ökad säkerhet och fred i olika delar av världen, bidrar också till ökad säkerhet i vårt eget närområde.

Vad beträffar de svenska bidragen till internationell krishantering och fredsfrämjande insatser är bedömningen att de genomgående motsvarat högt ställda internationella förväntningar och att personalen löst uppgifterna på ett bra sätt.

Regeringen anser att insatserna uppfyllt sina mål, samt bidragit till målet att tillvarata Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder. Svenskt engagemang har bidragit till att väpnade konflikter inte eskalerat, att de i mindre

utsträckning återfallit i våldsam konflikt, att civila fått skydd, att lokala säkerhetsstyrkor utbildats i rättsstatens principer, inklusive mänskliga rättigheter, samt att kvinnors roll och inflytande stärkts.

I det internationella arbetet för nedrustning och icke-spridning prioriterar Sverige att särskilt lyfta fram det humanitära perspektivet för att sätta människan i centrum, en ansats som samlar brett stöd inom det internationella samfundet. Teknisk sakkunskap från FOI, liksom studier och seminarier av SIPRI har gett ett tydligt sakunderlag i regeringens arbete med nedrustnings- och icke-spridningsfrågor och bidragit till att Sverige kunnat inta en aktiv roll med hög trovärdighet. På detta sätt har målsättningen att tillvarata Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder på nedrustningsområdet säkerställts.

Utrikespolitiska institutet har efter den omorganisation som genomfördes i januari 2016 kunnat stärka sitt forskningsarbete, informations spridning och folkbildning i internationella frågor i det svenska samhället, stärkt dialogen med andra aktörer samt bidragit med analys i internationella frågor och på så sätt bidragit till svensk policyutveckling och stärkt omvärldsanalys.

Regeringens bedömning är att svensk exportkontroll bedrivs på ett rättsenligt sätt och med god kvalitet. Härigenom har Sverige uppfyllt sina internationella åtaganden på icke-spridningsområdet samt våra nationella riktlinjer för exportkontrollen. Regeringen delar i huvudsak Riksrevisionens bedömning samt behovet av att ytterligare stärka arbetsrutiner och förbättra dokumentationen vid ISP (skr. 2016/17:160 Riksrevisionens rapport om exportkontrollen av krigsmateriel). Myndighetens effektivitet, t.ex. mätt som genomsnittliga handläggningstider, bedöms som godtagbar, trots en mer ansträngd arbetsbelastning.

Det är regeringens bedömning att utlandsmyndigheternas och SI:s Sverigefrämjande verksamhet har haft fortsatt god effekt för att sprida information och kunskap om Sverige i utlandet. Sverige rankas högt i många internationella jämförelsestudier och index av världens länder, t.ex. Nation Brands Index, the Global Creativity Index, the Good Country index m.fl. Det är regeringens bedömning att det samlade Sverigefrämjandet

lyckas väl med att förmedla den positiva bild som dessa index visar om Sverige, och därmed bidrar Sverigefrämjandet till att fortsatt öka omvärldens förtroende för Sverige.

SI har även genom verksamheten inom talangmobilitet, som inkluderar stöd till utlandsmyndigheternas främjande av Sverige som studienation, stöd för att upprätta alumnnätverk samt genomförande av besöksprogram, bidragit till att uppnå Exportstrategins mål på området.

Regeringens samlade bedömning är att de statliga insatserna för att främja Sverige utomlands har bidragit till att uppnå målet för utgiftsområdet om att säkerställa Sveriges intressen i förbindelserna med andra länder, inklusive de specifika målen för Sverigefrämjandet.

Regeringens bedömning är att Östersjösamarbetet gett goda resultat under 2016. Säkerhetsläget kring Östersjön har dock fortsatt att försämrats vilket ytterligare understryker vikten av insatser för att främja samarbete kring Östersjön och i synnerhet mellanfolkliga kontakter med Ryssland. Arbetet i de regionala råden har bidragit till att bygga förtroende och stabilitet i regionen.

Regeringen anser även att det nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet under 2016 har bidragit till att stärka den regionala sammanhållningen och den gemensamma säkerheten. Regeringen bedömer vidare att verksamheten i Nordiska ministerrådet har utvecklats i en positiv riktning under året och genomgått reformer som i sin tur har möjliggjort nya tvärgående initiativ på områden som integration, hållbar utveckling och motverkande av radikaliserings vilket ligger i linje med regeringens prioriteringar.

Den författningsstyrda konsulära verksamheten är en huvuduppgift för utrikesförvaltningen. Svenska medborgare och personer med hemvist i Sverige har fått råd och stöd av UD och utlandsmyndigheterna när de råkat i svårigheter utomlands eller befunnit sig i krisdrabbade områden.

2.5 Politikens inriktning

Utrikes- och säkerhetspolitiken möter utmaningar från omvärlden som ställer allt större krav på analys, forskning, dialog och påverkansarbete för att säkra svenska och europeiska intressen.

Mot bakgrund av det allvarliga världsläget stärker regeringen insatserna för att utrikespolitiken och diplomatin på allvar ska kunna utgöra främsta försvarslinje. Även vår regelbaserade säkerhetsordning utmanas. Som militärt alliansfritt land har Sverige ett vitalt intresse av att värna denna ordning.

Instrumenten stärks för konfliktförebyggande, förtroendeskapande, krishantering och nedrustning i Europa och globalt. Sverige ska vara en solidarisk bidragsgivare både till civil och militär krishantering och fredsfrämjande insatser. Vårt deltagande i krishantering ger stöd till den multilaterala världsordningen med FN som kärna vilket även stärker vår nationella säkerhet. Regeringen tillför därför medel till fredsbyggande, civil krishantering och konfliktförebyggande.

Gränsen mellan militära operationer och annan statsunderstödd verksamhet som syftar till att påverka samhällen suddas ut och medför att demokratiska grundvalar utmanas. Behovet av riskreducerande och förtroendeskapande åtgärder har därför ökat. Hotet från cyberattacker är allvarligt och medför såväl säkerhetspolitiska konsekvenser som att det fria internet står under tryck. Därför stärker regeringen åtgärderna för motståndskraft mot bl.a. desinformation inom dessa områden.

Fördjupat samarbete med andra länder och organisationer är en viktig del av den svenska säkerhetspolitiska linjen. Sverige fördjupar den utrikes- och säkerhetspolitiska relationen med bl.a. våra nordiska och baltiska grannar.

I en tid när också de globala utmaningarna är större än på mycket länge, är behovet av ett väl fungerande säkerhetsråd i FN av ökande vikt för att effektivt svara upp mot dessa utmaningar. Sveriges medlemskap i säkerhetsrådet 2017 och 2018 måste därför förvaltas och är en viktig möjlighet till svenskt aktörskap.

Regeringens feministiska utrikespolitik ska fortsatt bedrivas med oförminskad kraft och genomsyra alla områden och fora inom utrikes- och säkerhetspolitiken. När det demokratiska utrymmet minskar och mänskliga rättigheter ifrågasätts i ökande grad är det extra viktigt att Sverige står upp för global jämställdhet, allas lika värde och kvinnors och flickors fulla åtnjutande av de mänskliga rättigheterna.

Kvinnors fulla och lika deltagande i konfliktförebyggande, krishantering, konfliktlösning och fredsbyggande bidrar i hög grad till internationell fred och säkerhet. Forskning visar bland annat att kvinnors deltagande bidrar till att fredsavtal sluts och att freden blir mer hållbar. Under 2018 prioriteras därmed kvinnor som aktörer i fredsarbetet samt kvinnors och flickors politiska aktörskap och ekonomiska egenmakt, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter och frihet från alla former av våld.

Internationella organisationer

De obligatoriska avgifterna till internationella organisationer möjliggör genomslag för Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik och samlade internationella engagemang.

Regeringen anser att Sverige ska fortsätta att vara en ansvarsfull medlem av dessa internationella organisationer genom att fortsatt betala uttaxeringar till fullo och i rätt tid. Merparten av uttaxeringen sker till FN som – inte minst genom regeringens förstärkta FN-politik – är helt central för svensk utrikespolitik, men också viktig för en rad andra politikområden och departement.

FN, som förvaltare av en global, regelbaserad multilateral världsordning, är en central arena för Sveriges arbete för internationell fred och säkerhet. Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd under perioden 2017-2018 förstärker FN:s roll i svensk utrikes- och säkerhetspolitik. Sverige för som medlem i rådet en engagerad politik för internationell fred och säkerhet. Sverige arbetar för ökad transparens, representativitet och effektivitet i säkerhetsrådet, liksom vi gör i FN-systemet i stort och i andra multilaterala organisationer. Regeringen har också beredskap att agera i nya frågor som kan komma att behandlas i rådet.

Att verka för stärkt kapacitet till förebyggande av väpnad konflikt och fredsbyggande kommer att vara ett prioriterat område för regeringen i FN. Regeringen avser framför allt bidra till att säkerhetsrådets resolution 2282 (2016) om fredsbyggande och förebyggande av väpnade konflikter genomförs horisontellt genom hela FN-systemet. Stärkandet av folkrätten och främjandet av de mänskliga rättigheterna; liksom att stärka kvinnors och flickors inflytande och meningsfulla deltagande samt civil krishantering och fredsfrämjande insatser kommer att vara andra prioriterade områden för Sverige i FN. Dessa prioriteringar präglar också Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd 2017–2018.

Sverige ska även fortsättningsvis vara pådrivande när det gäller utvecklingen av EU som global aktör. Det är angeläget att EU genom en bred och effektiv utrikespolitik står väl rustat för att möta de globala utmaningar och kriser som Europa och världen står inför. Unionens globala strategi får stor betydelse för förmågan att hantera kriser både med civila och militära medel. Sverige ska verka inom ramarna för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken och den gemensamma säkerhets- och försvarspolitiken. Sverige kommer under 2018 fortsatt att verka för en stärkt samverkan mellan EU och FN och för stärkt integrering av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet i EU:s insatser.

Sverige kommer under året fortsatt aktivt verka för att värna OSSE:s normer, principer och åtaganden och för att stärka EU:s röst i organisationen. Regeringen satsar därför på respekten för rättssamhället och den europeiska säkerhetsordningen, mediefrihet, yttrandefrihet och faktabaserad journalistik, stöd till normbildande verksamhet på cybersäkerhetsområdet, i form av såväl strategiska sekunderingar som utökade medel för projekt.

Sverige prioriterar Europarådets kärnområden; mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer, i syfte att bidra till en gemensam värdegrund.

En satsning på respekten för rättssamhället och den europeiska säkerhetsordningen inom ramen för Europarådet i form av såväl strategiska sekunderingar som utökade medel för projekt kommer att genomföras.

Prioriterade frågor inom OECD är jämställdhetsarbetet, stärkt social dialog, den digitala ekonomin, inkluderande hållbar tillväxt, skatter och frihandlet.

För att tackla den växande ojämlikheten i världen finns en ökad förståelse för att inkluderande tillväxt bidrar till ett mer jämlikt samhälle och minskad politisk oro. Regeringens arbete med initiativet Global Deal för anständiga arbetsvillkor och inkluderande tillväxt kommer att tas vidare via en etablering av en internationell stödfunktion/sekretariat mellan ILO och OECD. Regeringen tillför medel för att finansiera både OECD:s och ILO:s del av kostnaderna för att samordna och driva det globala initiativet.

Sveriges partnerskap med Nato fortsätter, i enlighet med vad regeringen tidigare anfört, med fokus på politisk dialog, övnings- och utbildningssamarbete och informationsutbyte, framförallt kopplat till säkerhetsläget i Sveriges närområde.

Satsning på fred och säkerhet

Regeringen fortsätter att prioritera satsningar på fred och säkerhet med anledning av det försämrade världsläget:

EU som global aktör behöver stärkas. Särskilda insatser planeras för svenska bidrag och sekunderingar med efterfrågad kompetens för att stärka respekten för internationell rätt och normer samt för att värna EU:s intressen i närområdet och globalt. Att EU stärks som global aktör utgör också en grund för ett utvecklat internationellt samarbete inom områden som handel, hållbar tillväxt och migration.

Respekten för rättssamhället och den europeiska säkerhetsordningen behöver stärkas. OSSE och Europarådet bedriver vital verksamhet men är satta under hårt tryck från stater som utmanar denna ordning.

Regeringen satsar på stärkt analyskapacitet för att möta hybridhotet och de bredare säkerhetspolitiska konsekvenser detta medför genom att direkt stödja institutioner som arbetar med strategisk kommunikation och mot påverkansoperationer. Stödet till mediefrihet, yttrandefrihet och faktabaserad journalistik kommer att stärkas. Samverkan planeras med OSSE:s mediefrihetsrepresentant, samt

motsvarande aktiviteter inom FN i syfte att främja respekt för och efterlevnad av överenskomna principer och åtaganden på dessa områden.

Förtroendeskapande och rustningskontroll inom ramen för såväl OSSE som de regionala organisationer som Sverige deltar i ska stödjas. Den begynnande strukturerade dialogen inom OSSE:s ram, och de svenska ordförandeskapen för ett antal organisationer under 2018 utgör möjligheter på området.

Cybersäkerhetsshotet, såväl avseende rent säkerhetspolitiska konsekvenser som avseende trycket mot internets frihet behöver bemötas genom förstärkt svensk närvaro och kapacitet till cybersäkerhetsarbete såväl som normbildande verksamhet inom bl.a. FN:s och OSSE:s ram.

FN:s nya generalsekreterare António Guterres har inlett en satsning på konfliktförebyggande och global diplomati, där skärningspunkten mellan säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter ska stärkas. Denna satsning görs med starkt svenskt stöd, inte minst inom ramen för vårt säkerhetsrådsmedlemskap. Insatserna ska ske i syfte att förfinas FN:s instrument – och därigenom medlemskapets stöd – för att förebygga väpnade konflikter genom bland annat analys, metodutveckling och påverkansarbete.

Konfliktförebyggande och fredsbyggande insatser som inte kan finansieras genom biståndet stärks. När förebyggande och fredsfrämjande insatser genomförs effektivt kan stora belopp sparas i uteblivna kostnader för att hantera konsekvenser av väpnade konflikter, flyktingströmmar och humanitära kriser. Sverige påverkas både direkt och indirekt av världsläget. Följder av konflikter i t.ex. Mellanöstern når vårt land i och med att migranter söker en fristad här. Vi hotas när våldsbejakande extremism får fotfäste. Sverige står nu i en situation där mångmiljardbelopp måste avsättas för att hantera konsekvenser av krig och konflikter.

Medel tillförs för stöd till fredsfrämjande insatser i olika delar av världen, inklusive dialog för att främja fredlig konfliktlösning. Kvinnors och flickors medverkan och möjligheter ska beaktas i utformningen av insatserna.

Parisavtalet och Agenda 2030 stakar ut vägen mot en hållbar framtid. Regeringen satsar på en effektiv uppföljning av Agenda 2030 vilket kräver kapacitetsutveckling för att stärka arbetet

inom EU, FN, OECD och andra multilaterala organisationer.

Internationell krishantering och fredsfrämjande insatser

De globala resurserna för krishantering är begränsade, medan behoven är växande och allt mer komplexa. Mot denna bakgrund avser regeringen verka för att utveckla samverkan mellan EU, FN, Nato, OSSE och med regionala och subregionala organisationer som Afrikanska Unionen, liksom med enskilda partnerländer samt att stärka samverkan mellan olika instrument för fred, säkerhet och utveckling. Inte minst mot bakgrund av Sveriges plats i säkerhetsrådet kommer FN-insatser att fortsatt vara viktiga.

Kvinnors och flickors medverkan och möjligheter ska beaktas.

Regeringens avser också verka för att EU får ett långsiktigt hållbart instrument för kapacitetsbyggande inom säkerhet och utveckling.

Sverige ska fortsatt vara en solidarisk bidragsgivare både till civil och militär krishantering och fredsfrämjande insatser. På det civila området är regeringens ambition att Sverige ska vara världsledande vad gäller kvalitet och bredd på kvalificerade kompetenser, och bidra till konceptuell utveckling. Sverige ska främja de internationella insatsernas effektivitet och legitimitet genom att verka för genomförandet av nödvändiga reformer, vilket bland annat inkluderar ändamålsenliga mandat baserade på konfliktanalys, adekvat utbildning, effektiva uppförandekoder samt en kultur som uppmuntrar att anmäla missförhållanden och skyddar visseblåsare.

Genomförandet av FNSR-resolutioner om kvinnor, fred och säkerhet är en central prioritering och ska omsättas i jämställdhetsintegrerade mål och rapportering med könsuppdelad statistik.

Regeringen avser fortsatt ge hög prioritet åt krishanteringsinsatserna i Afrika söder om Sahara, Mellanöstern samt insatserna i Östeuropa, främst Ukraina och Georgien.

Regeringen ska också, inom ramen för en enskild stats möjlighet, påverka utformningen av mandat och mål för de insatser till vilka Sverige bidrar, så att de blir så tydliga och

realistiska som möjligt med hänsyn tagen till den föränderliga komplexa och utmanande miljö som de ofta verkar i. Sverige ska också verka för en regelbunden uppföljning av pågående krishanteringsinsatser.

Nedrustning och icke-spridning

Sverige ska under 2018, genom en aktiv politik och gott stöd av teknisk expertis, fortsatt vara en stark röst för nedrustning och icke-spridning, i FN, EU och bilateralt. Kvinnors och flickors medverkan och möjligheter ska beaktas.

Sverige ska fortsatt verka för att driva arbetet med kärnvapennedrustning framåt. Nu inleds ett analysarbete av konsekvenserna för Sverige av kärnvapenförbudskonventionen.

Under 2018 fortsätter även förberedelserna inför icke-spridningsfördraget NPT:s översynskonferens 2020. Värnandet av NPT:s roll som globalt ramverk för nedrustning och icke-spridning av kärnvapen förblir en central uppgift. Sverige kommer att bidra med initiativ inom flera olika områden i syfte att driva internationell kärnvapennedrustning och icke-spridning framåt, bland annat vad gäller riskreducering.

Sverige ska även verka för att värna det internationella atomenergiorganet IAEA:s viktiga uppdrag att förhindra spridning av kärnvapen, liksom dess roll för nukleär säkerhet. Under 2018 tar Sverige åter plats i IAEA:s styrelse.

Sverige ska fortsatt bidra till insatser för att eliminera och förhindra spridning av biologiska och kemiska vapen.

I arbetet med nedrustning och icke-spridning får regeringen löpande stöd med teknisk expertis från FOI, som tillförs medel för denna verksamhet.

Sverige ska aktivt delta i förberedelserna inför och genomförandet av den tredje översynskonferensen för FN:s handlingsprogram för små och lätta vapen som äger rum 2018, liksom att fortsatt bidra till insatser för att förhindra den olagliga och okontrollerade spridningen av dessa vapen och uppmärksamma dess koppling till könsbaserat våld och våld i nära relationer.

Exportkontroll

Sverige ska upprätthålla en strikt, effektiv och modern exportkontroll. Regeringen har tillsammans med Moderaterna, Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna kommit överens om ett förslag om ändringar i krigsmateriellagstiftningen i syfte att skärpa exportkontrollen gentemot icke-demokratiska stater. Inspektionen för strategiska produkter (ISP), som har det huvudsakliga ansvaret för svensk exportkontroll, tilldelas utökade resurser för ett effektivt genomförande av den ändrade krigsmateriellagstiftningen.

ISP får även utökade resurser för att hantera den ökande ärendetillströmningen avseende produkter med dubbla användningsområden samt breddat uppdrag avseende tillståndsgivning för handel med Iran.

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Forskning om säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning bedrivs med statligt stöd av bl.a. Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) och Utrikespolitiska institutet (UI).

FOI ges ökade resurser att stödja arbetet med aktuella nedrustnings- och icke-spridningsfrågor. Ett jämställdhetsperspektiv ska beaktas.

SIPRI tillförs medel för att stödja dess oberoende forskning och analys på såväl traditionella som nya områden.

Regeringens ambition är att Utrikespolitiska institutet (UI) ska bli en mer relevant och policyinriktad tankesmedja och bistå med kritiskt tänkande, djupa expertanalyser och Sverigeperspektiv som inte kan fås från internationella källor. Regeringen tillför därför ökade resurser till UI för att öka fokuseringen på policyrelevant forskning inom både det säkerhetspolitiska och biståndspolitiska området. Ett jämställdhetsperspektiv ska genomgående beaktas.

Samarbete inom Östersjöregionen

Breda mellanfolkliga kontakter runt Östersjön är fortsatt en viktig prioritering för regeringen. Regeringen anser att det är angeläget att svenska aktörer utökar sitt deltagande i samarbeten i regionen som främjar en hållbar utveckling i linje med EU:s strategi för Östersjöregionen. Regeringen tillför därför medel till insatser som främjar ökade kontakter mellan Sverige och Ryssland på regional och lokal nivå, inklusive med civilsamhället, liksom insatser som främjar jämställdhet och insatser som påverkar den gemensamma miljön i Östersjöområdet och Barentsregionen. Stöd för yttrandefrihet, oberoende medier och mediakunskap samt förmedling av saklig information om Sverige prioriteras, vilket också är ett sätt att motverka desinformation.

För 2018 förbereder Sverige ett bilateralt lån till Ukraina på 100 miljoner US-dollar i syfte att bidra till finansiell och ekonomisk stabilitet i Ukraina. En mindre del av finansieringen avses ske inom utgiftsområde 5 och anslaget för samarbete inom Östersjöregionen. Förhandlingarna om lånet fortgår och det är för närvarande osäkert när regeringen kan återkomma till riksdagen med förslag om ett avtal.

Sverige är ordförandeland i Östersjöstaternas råd under perioden juli 2017 till juni 2018 och kommer i det arbetet vägledas av att utveckla rådets verksamhet på ett sätt som stärker samarbetet i Östersjöregionen. Sverige är även ordförande i Barentsrådet under 2018 och kommer där bl.a. att verka för ökat samarbete inom Barentsregionen.

Nordiskt samarbete

Det nordiska samarbetet styrs av den gemensamt antagna visionen om ett gränslöst, innovativt, synligt och utåtriktat Norden.

Under 2018 innehar Sverige ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet (NMR) och samordningsansvaret för de nordiska (N5) och nordisk-baltiska (NB8) informella samarbetsformaten i utrikes- och säkerhetspolitiska frågor. I fokus för det svenska ordförandeskapet i NMR står hållbar social- och miljömässig omställning med jämlikhet och jämställdhet som utgångspunkt, innovation och

digitalisering samt stärkt samverkan kring civil säkerhet och krisberedskap. Regeringen tillför medel 2018 för att genomföra ordförandeskapen.

Sverigefrämjande

Regeringen anser att åtgärder måste vidtas mot desinformation och olika former av näthat, som utgör ett hot mot demokrati och yttrandefrihet. Svenska Institutet kommer analysera de typer av narrativ som etableras om Sverige och ta fram underlag härom.

För att stärka arbetet för ordning och reda på arbetsmarknaden tillför regeringen medel för information riktad till utländska arbetstagare, arbetsgivare och egenföretagare som verkar eller avser att verka i Sverige.

Institutet kommer även att öka sin närvaro i digitala medier för att sprida faktabaserad och nyanserad information om Sverige, inklusive stöd till utlandsmyndigheterna i deras arbete med digital kommunikation.

Svenska institutet kommer parallellt att fortsätta arbetet med att långsiktigt främja en demokratisk värdegrund genom en vidare utveckling av flexibla koncept och presentationsmaterial om Sverige inom prioriterade politikområden som jämställdhet, tryckfrihet, miljö, klimat och genomförandet av Agenda 2030. Samtidigt utvecklas nya verktyg för att mer effektivt understödja främjandet av handel och investeringar.

Utöver detta kommer utlandsmyndigheterna att fortsatt fokusera på aktiviteter inom de profilområden som identifierats i den uppdaterade Strategin för Sverige-bilden: hållbarhet, innovation, kreativitet och samhällslösningar.

Ett integrerat arbetssätt kring Sverige-bilden ska främja regeringens utrikespolitiska, näringspolitiska och kulturpolitiska mål. De kulturella och kreativa näringarna bidrar till att främja Sverige-bilden. Ett exportpris för de kulturella och kreativa näringarna kommer att delas ut under 2018.

Konsulär verksamhet

Den författningsstyrda konsulära verksamheten är en huvuduppgift för utrikesförvaltningen.

Inför 2018 fortsätter arbetet med att utveckla arbetsverktygen för stöd till särskilt utsatta grupper samt för att stärka den förebyggande kommunikationen.

Regeringen tillför medel från 2018 för särskilda satsningar inom familjekonfliktsområdet med fokus på frågor om barn- och tvångsäktenskap.

En beredskap och organisation ska även finnas för att vid en kris eller katastrof utomlands kunna bistå drabbade svenska medborgare och den personkrets som framgår av lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser.

2.6 Budgetförslag

2.6.1 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tabell 2.9 Anslagsutveckling 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2016	Utfall	1 512 419		-39 815
2017	Anslag	1 564 854 ¹	Utgifts- prognos	1 509 251
2018	Förslag	1 328 554		
2019	Beräknat	1 328 554		
2020	Beräknat	1 328 554		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifterna avseende Sveriges medlemskap i internationella organisationer, främst Förenta nationerna (FN), Europarådet, Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nordiska ministerrådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

Kompletterande information

Belastningen på anslaget påverkas såväl av valutafluktuationer som av antalet freds- och säkerhetsfrämjande insatser.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2018-2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.10 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:1 Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	1 328 554	1 328 554	1 328 554
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Varav BP18			
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 328 554	1 328 554	1 328 554

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 1 328 554 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Avgifter till internationella organisationer* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 1 328 554 000 kronor respektive 1 328 554 000 kronor.

2.6.2 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tabell 2.11 Anslagsutveckling 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

År	Utfall		Anslags- sparande	
2016	Utfall	125 927		10 545
2017	Anslag	151 048 ¹	Utgifts- prognos	137 728
2018	Förslag	192 276		
2019	Beräknat	194 328 ²		
2020	Beräknat	196 580 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 192 275 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 192 276 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja fred och säkerhet, förebygga konflikter, genomföra sanktioner och humanitär verksamhet samt främja respekten för folkrätten

och de mänskliga rättigheterna. Det får ske genom stöd till projekt, seminarier, konferenser, utbildnings- och forskningsinsatser och andra särskilda insatser, samt som statsbidrag till mellanstatliga eller enskilda organisationer och institutioner. Anslaget får även användas för utgifter för att ställa svensk personal till förfogande för fredsfrämjande-, säkerhetsfrämjande- och konfliktförebyggande verksamhet inom ramen för Förenta nationerna (FN), Europeiska unionen (EU), Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSSE), Nato/PFF eller andra mellanstatliga eller enskilda organisationer.

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att från och med 2018 delta i verksamheten för European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats i Helsingfors och under 2018–2022 för anslaget 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet besluta om en årlig medlemsavgift om högst 1 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: Under 2017 etablerades kunskapscentrumet European Centre of Excellence for Countering Hybrid Threats i Helsingfors, som är öppen för Natos medlemsländer. Regeringen ansåg att det ligger i Sveriges intresse att stödja centrumet och spela en aktiv roll i dess uppbyggnad. Sverige tecknade därför i april 2017 ett samförståndsavtal om att ingå som deltagare i centrumets verksamhet. Från och med 2018 förutsätter deltagande i centrumets verksamhet en årlig avgift. Regeringens bedömning är att avgiften för 2018 kommer att uppgå till högst 80 000 euro. Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under perioden 2018–2022 för anslagen 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet besluta om årliga medlemsavgifter.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 40 000 000 kronor från 2018 för en satsning på fred och säkerhet; konfliktförebyggande och säkerhets- och fredsfrämjande insatser, förtroendeskapande och rustningskontroll, kvinnor som fredsaktörer, säkerhetspolitisk analys och dialog.

Tabell 2.12 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	151 048	151 048	151 048
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 406	3 033	4 818
Beslut	39 821	40 246	40 712
Varav BP18 ³	40 000	40 000	40 000
Varav ³			
Insatser för fred och säkerhet	40 000	40 000	40 000
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18 ³			
Övrigt	1	1	1
Förslag/beräknat anslag	192 276	194 328	196 580

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 192 276 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Freds- och säkerhetsfrämjande verksamhet* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 194 328 000 kronor respektive 196 580 000 kronor.

2.6.3 1:3 Nordiskt samarbete

Tabell 2.13 Anslagsutveckling 1:3 Nordiskt samarbete

Tusental kronor

			Anslags-sparande	
2016	Utfall	12 307		1 288
2017	Anslag	13 595 ¹	Utgifts-prognos	13 455
2018	Förslag	15 595		
2019	Beräknat	13 595		
2020	Beräknat	13 595		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för nordiskt bilateralt och multilateralt samarbete. Anslaget får också användas för utgifter för statsbidrag till Svenska Föreningen Norden. Anslaget får även

användas för utgifter för insatser för att främja samarbetsprojekt i Norden, särskilt projekt med specifikt gränsregional prägel samt till samarbetsprojekt företrädesvis i närområdet.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 2 000 000 kronor 2018 för det svenska ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet samt de informella nordiska och nordisk-baltiska utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetena under 2018.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.14 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:3 Nordiskt samarbete

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	13 595	13 595	13 595
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	2 000		
Varav BP18	2 000		
Varav			
Svenskt ordförandeskap i Nordiska ministerrådet	2 000		
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	15 595	13 595	13 595

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 15 595 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Nordiskt samarbete* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 13 595 000 kronor respektive 13 595 000 kronor.

2.6.4 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tabell 2.15 Anslagsutveckling 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

<i>Tusental kronor</i>				
2016	Utfall	2 391	Anslags-sparande	1 435
2017	Anslag	3 826 ¹	Utgifts-prognos	2 797
2018	Förslag	13 826		
2019	Beräknat	13 826		
2020	Beräknat	13 826		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter:

- enligt lagen (2003:491) om konsulärt ekonomiskt bistånd
- för konsulära insatser vid en kris eller en katastrof utomlands enligt lagen (2010:813) om konsulära katastrofinsatser eller liknande händelser
- för höjd beredskap och initiala åtgärder vid en konsulär kris
- för insatser för bortförda eller kvarhållna barn i utlandet samt utgifter för resor och andra utgifter som har till syfte att främja rätten till umgänge mellan barn och föräldrar
- i samband med rättegång inför internationell domstol eller liknande organ där svenska staten är part eller deltar på annat liknande sätt
- för särskilda informationsinsatser riktade till utlandsresenärer
- för ersättning enligt sjöförklaringskungörelsen (1967:294) till person som enligt sjölagen (1994:1009) tillsammans med svensk utlandsmyndighet deltar vid sjöförklaring och enligt sjöförklaringskungörelsen till annan än befälhavaren och medlem av besättningen för inställelse till förhör vid sjöförklaring inför svensk utlandsmyndighet
- för informations- och utbildningsinsatser för myndigheter i frågor om barn- och tvångsäktenskap samt för statsbidrag till enskilda organisationer som är verksamma i dessa frågor

– för specifika tidsbegränsade insatser i enskilda konsulerare ärenden avseende barn- och tvångsäktenskap.

Regeringens övervägande

Anslaget föreslås ökas med 10 000 000 kronor från 2018 för satsningar inom familjekonfliktområdet med fokus på frågor om barn- och tvångsäktenskap.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.16 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:4 Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands samt diverse kostnader för rättsväsendet

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	3 826	3 826	3 826
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	10 000	10 000	10 000
Varav BP18	10 000	10 000	10 000
Varav			
Insatser mot barn- och tvångsäktenskap	10 000	10 000	10 000
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 826	13 826	13 826

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 13 826 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Ekonomiskt bistånd till enskilda utomlands* samt diverse kostnader för rättsväsendet för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 13 826 000 kronor respektive 13 826 000 kronor.

2.6.5 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tabell 2.17 Anslagsutveckling 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

Tusental kronor

År	Slagslag	Utfall	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2016	Utfall	29 773	99	
2017	Anslag	33 300 ¹		33 054
2018	Förslag	43 432		
2019	Beräknat	44 123 ²		
2020	Beräknat	44 879 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 43 432 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 43 432 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Inspektionen för strategiska produkter (ISP) förvaltningsutgifter.

Kompletterande information

ISP är förvaltningsmyndighet för ärenden och tillsyn enligt lagen (1992:1300) om krigsmateriel och lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd, om inte någon annan myndighet har detta till uppgift. Inspektionen är därtill nationell myndighet med de uppgifter som följer av lagen (1994:118) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen och förordningen (1997:121) om inspektioner enligt Förenta nationernas konvention om förbud mot kemiska vapen m.m.

Inspektionen ska också fullgöra de uppgifter som myndigheten tilldelas enligt sådana förordningar om ekonomiska sanktioner som beslutas av Europeiska gemenskapen, enligt beslut som regeringen meddelar med anledning av sådana förordningar eller enligt föreskrifter som regeringen beslutar med stöd av lagen (1996:95) om vissa internationella sanktioner. Inspektionen prövar även frågor om tillstånd enligt Europaparlamentets och rådets förordning

(EU) nr 258/2012 av den 14 mars 2012 om genomförande av artikel 10 i FN:s protokoll om olaglig tillverkning av och handel med eldvapen, delar till eldvapen och ammunition, bifogat till Förenta nationernas konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet (FN:s protokoll om skjutvapen), och om införande av exporttillstånd, import- och transiteringsåtgärder för skjutvapen, delar till skjutvapen och ammunition och utför de uppgifter som följer därmed.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 13 540 000 kronor från 2018 för ett effektivt genomförande av skärpningarna i krigsmateriellagstiftningen samt för hantering av ökad ärendemängd och breddat uppdrag avseende tillståndsgivning för handel med Iran.

Vissa delar av inspektionens verksamhetskostnader ska inte täckas av avgifter. Det gäller internationell verksamhet som inte är kopplad till tillstånds- och tillsynsarbetet, inklusive exportkontrollstöd utomlands, samt den verksamhet som inspektionen bedriver som endast behörig myndighet för genomförandet av vissa internationella sanktioner.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.18 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:5 Inspektionen för strategiska produkter

<i>Tusental kronor</i>			
	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	29 400	29 400	29 400
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	490	966	1 486
Beslut	13 542	13 757	13 993
Varav BP18 ³	13 540	13 540	13 540
Varav ³			
Ny krigsmateriellagstiftning	13 540	13 540	13 540
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18 ³			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	43 432	44 123	44 879

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 43 432 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Inspektionen för strategiska produkter* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 44 123 000 kronor respektive 44 879 000 kronor.

2.6.6 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Tabell 2.19 Anslagsutveckling 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Tusental kronor

År	Utfall	Belopp	Anslags-sparande	Utgifts-prognos
2016	Utfall	44 215		
2017	Anslag	45 358 ¹		44 890
2018	Förslag	54 358		
2019	Beräknat	54 358		
2020	Beräknat	54 358		

¹ Inklusiva beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning, däribland relevant verksamhet vid Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) och Utrikespolitiska institutet (UI) och statsbidrag till projekt som svenska och utländska organisationer och institut genomför på området.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 9 000 000 kronor 2018–2020 och med 4 500 000 kronor från 2021 för forskning och andra insatser för bl.a. internationella förhandlingsprocesser för nedrustning och icke-spridning.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.20 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:6 Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	45 358	45 358	45 358
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	9 000	9 000	9 000
Varav BP18	9 000	9 000	9 000
Varav			
Forskning inom nedrustning och icke-spridning	9 000	9 000	9 000
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	54 358	54 358	54 358

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 54 358 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Forskning, utredningar och andra insatser rörande säkerhetspolitik, nedrustning och icke-spridning* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 54 358 000 kronor respektive 54 358 000 kronor.

2.6.7 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut

Tabell 2.21 Anslagsutveckling 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut

Tusental kronor

2016	Utfall	28 402	Anslags-sparande
2017	Anslag	25 402 ¹	Utgifts-prognos 25 402
2018	Förslag	28 402	
2019	Beräknat	28 402	
2020	Beräknat	28 402	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till stiftelsen Stockholms internationella fredsforskningsinstitut (SIPRI) för vetenskaplig forskning i konfliktfrågor samt frågor rörande internationellt samarbete för fred och säkerhet i enlighet med stiftelsens stadgar.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 3 000 000 kronor från 2018 för forskning och analys på nedrustningsområdet och om det internationella säkerhetsläget.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.22 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:7 Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	25 402	25 402	25 402
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	3 000	3 000	3 000
Varav BP18	3 000	3 000	3 000
Varav			
Förstärkning kärnverksamheten	3 000	3 000	3 000
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	28 402	28 402	28 402

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 28 402 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Bidrag till Stockholms internationella fredsforskningsinstitut* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 28 402 000 kronor respektive 28 402 000 kronor.

2.6.8 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tabell 2.23 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

2016	Utfall	16 675	Anslags- sparande	
2017	Anslag	16 675 ¹	Utgifts- prognos	16 675
2018	Förslag	19 175		
2019	Beräknat	19 175		
2020	Beräknat	19 175		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till Utrikespolitiska institutet.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 2 500 000 kronor från 2018 för forskning och analys inom bl.a. utrikes- och säkerhetspolitik.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.24 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:8 Bidrag till Utrikespolitiska institutet

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017 ¹	16 675	16 675	16 675
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	2 500	2 500	2 500
Varav BP18	2 500	2 500	2 500
Varav			
Förstärkning kärnverksamheten	2 500	2 500	2 500
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	19 175	19 175	19 175

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 19 175 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Bidrag till*

Utrikespolitiska institutet för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 19 175 000 kronor respektive 19 175 000 kronor.

2.6.9 1:9 Svenska institutet

Tabell 2.25 Anslagsutveckling 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

2016	Utfall	101 500	Anslags- sparande	-634
2017	Anslag	119 743 ¹	Utgifts- prognos	117 879
2018	Förslag	123 724		
2019	Beräknat	125 681 ²		
2020	Beräknat	127 826 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 123 693 tkr i 2018 års prisnivå.

³ Motsvarar 123 659 tkr i 2018 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska institutets förvaltningsutgifter.

Anslaget får även användas för Svenska institutets Sverigefrämjande uppgifter.

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 2 000 000 kronor 2018–2020 för information riktad främst till utländska arbetsgivare, arbetstagare och egenföretagare som verkar eller avser att verka i Sverige.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.26 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:9 Svenska institutet

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	119 743	119 743	119 743
<i>Förändring till följd av:</i>			
Pris- och löneomräkning ²	1 977	3 934	6 079
Beslut	2 004	2 004	2 004
Varav BP18 ³	2 000	2 000	2 000
<i>Varav³</i>			
Främjandemedel information	2 000	2 000	2 000
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18 ³			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	123 724	125 681	127 826

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2017. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2019–2020 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att 123 724 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Svenska institutet* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 125 681 000 kronor respektive 127 826 000 kronor.

2.6.10 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tabell 2.27 Anslagsutveckling 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

År	Utfall	Anslags- sparande	Utgifts- prognos
2016	14 724	751	
2017	15 475 ¹		15 315
2018	Förslag	15 475	
2019	Beräknat	15 475	
2020	Beräknat	15 475	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för information om Sverige i utlandet samt för det allmänna Sverigefrämjandet.

Regeringens överväganden

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.28 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:10 Information om Sverige i utlandet

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	15 475	15 475	15 475
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut			
Varav BP18			
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	15 475	15 475	15 475

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 15 475 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Information om Sverige i utlandet* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 15 475 000 kronor respektive 15 475 000 kronor.

2.6.11 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tabell 2.29 Anslagsutveckling 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

År	Utfall	182 134	Anslags-sparande	6 581
2016	Utfall	182 134	Anslags-sparande	6 581
2017	Anslag	174 215 ¹	Utgifts-prognos	167 468
2018	Förslag	174 215		
2019	Beräknat	174 215		
2020	Beräknat	174 215		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2017 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för samarbete, samverkan och integration inom Östersjöregionen. Anslaget får vidare användas för utgifter för insatser i Ryssland avseende miljö samt mänskliga rättigheter och demokrati, Svenska institutets Östersjösamarbete samt insatser i eller i nära anslutning till Östersjöområdet bl.a. inom ramen för Östersjöstaternas råd, Nordliga dimensionen, Arktiska rådet och Barentsrådet. Anslaget får

även användas för räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, avseende bilateralt lån till Ukraina.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2018 för anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 213 500 000 kronor 2019–2027.

Skälen för regeringens förslag: Sida, Svenska institutet och Regeringskansliet behöver besluta om bidrag i form av fleråriga stipendier, långsiktiga insatser på miljöområdet samt insatser inom mänskliga rättigheter och demokrati. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2018 för anslaget 1.11 *Samarbete inom Östersjöregionen* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 213 500 000 kronor 2019–2027.

Tabell 2.30 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	Utfall 2016	Prognos 2017	Förslag 2018	Beräknat 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021-2027
Ingående åtaganden	153 138	159 492	179 725			
Nya åtaganden	87 885	112 810	126 866			
Infriade åtaganden	- 81 531	-92 577	-93 091	-89 540	-66 297	-57 663
Utestående åtaganden	159 492	179 725	213 500			
Erhåller/föreslaget bemyndigande	213 500	213 500	213 500			

Regeringens överväganden

Anslaget föreslås ökas med 10 000 000 kronor 2018–2020 för att öka åtgärderna för frågor inom områdena yttrandefrihet, cybersäkerhet, kontakter med det civila samhället och motverkan av desinformation.

Sverige har erbjudit Ukraina ett bilateralt lån om 100 miljoner US-dollar. En mindre del av lånets räntesubvention, inklusive administrativa kostnader, kommer att finansieras från utgiftsområde 5.

Anslaget har för perioden 2018–2020 beräknats enligt följande:

Tabell 2.31 Härledning av anslagsnivån 2018–2020 för 1:11 Samarbete inom Östersjöregionen

Tusental kronor

	2018	2019	2020
Anvisat 2017¹	164 215	164 215	164 215
<i>Förändring till följd av:</i>			
Beslut	10 000	10 000	10 000
Varav BP18	10 000	10 000	10 000
Varav			
Stärka yttrandefrihet och motverka desinformation i Östersjöregionen	10 000	10 000	10 000
Överföring till/från andra anslag			
Varav BP18			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	174 215	174 215	174 215

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2016 (bet. 2016/17:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 174 215 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Samarbete inom Östersjöregionen* för 2018. För 2019 och 2020 beräknas anslaget till 174 215 000 kronor respektive 174 215 000 kronor.